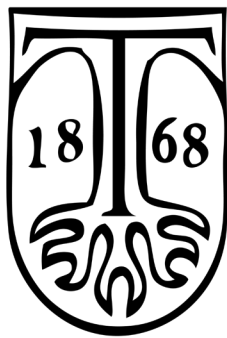

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr1933-1947

Muzeul Digital al Romanului Românesc

revistatransilvania.ro/mdrr1933-1947

Acest roman a fost digitizat în cadrul proiectului Muzeul Digital al Romanului Românesc 1933-1947, inițiat de Revista Transilvania, organizat de Complexul Național Muzeal ASTRA și co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național.

Sugestie de citare a arhivei:

Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Mihnea Bâlici, Maria Chiorean, Alex Ciorogar, Jessica Brenda Codină, Bianca Crăciun, Teona Farmatu, Andreea Mîrț, David Morariu, Ovio Olaru, Cătălina Rădescu, Alexandrina Savin, Cătălina Stanislav, Ana-Maria Stoica, Nicoleta Strugari, Andrei Terian, Snejana Ung, Radu Vancu, Dragoș Varga, Alex Văsieș. *Muzeul Digital al Romanului Românesc: 1933-1947*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2021.

<https://revistatransilvania.ro/mdrr1933-1947>.

This novel was digitized for the project The Digital Museum of the Romanian Novel 1933-1947, initiated by Revista Transilvania, organized by ASTRA National Museum Complex and co-financed by The National Cultural Fund Administration.

Citation suggestion:

Baghiu, Ștefan, Vlad Pojoga, Mihnea Bâlici, Maria Chiorean, Alex Ciorogar, Jessica Brenda Codină, Bianca Crăciun, Teona Farmatu, Andreea Mîrț, David Morariu, Ovio Olaru, Cătălina Rădescu, Alexandrina Savin, Cătălina Stanislav, Ana-Maria Stoica, Nicoleta Strugari, Andrei Terian, Snejana Ung, Radu Vancu, Dragoș Varga, Alex Văsieș. *The Digital Museum of the Romanian Novel: 1933-1947*. Sibiu: Complexul Național Muzeal ASTRA, 2021.

<https://revistatransilvania.ro/mdrr1933-1947>.

PROIECT CO-FINANȚAT DE:

UNIVERSITATEA
LUCIAN BLAGA
— DIN SIBIU —

266925

ERASTIA PERETZ

(67)

- Imi
placi!...

— 1 9 3 3 —

Libăria "Universala" — Alălay

ERASTIA PERETZ

— Imi placi!...

Frescă de moravuri contimporane

— Cu o caricatură de Ross —

BIBL. UNIV. CLUJ

3278 y 20. XII. 1933

EXEMPLAR LEGAL

— 1933 —

LIBRARIA „UNIVERSALA” — ALCALAY & COMP.

O vorbă

Când Domnișoara Erastia Peretz a scos un manuscris din mânășe, ne-a impresionat, suntem obligați să spunem drept, distincțiunea mistică a frumuseții d-sale, dar am putut crede că literatura d-sale, s'ar putea să aparție unei îndeletniciri de domnișoare bine născute, între pian și pictură pe catifea.

Când l-am desfăcut și l-am citit acasă între ai noștri ni s'a părut manuscrisul prea scurt : am fi dorit să întârziem câteva zile în agreabila lui lectură.

Ne-am permis atunci să felicităm pana, îndrăzneala și sinceritățile autoarei pe care am rugat-o să facă dintr'o povestire vie, o carte voluminoasă. Nu cred că ne-a ascultat și poate că a greșit în ceea ce privește numărul folior. S'a ținut de cuvânt în ceea ce privește calitatea.

Autoarea nu are nevoie de un certificat, pe care singură și-l iscălește, dar a socotit că un cuvânt scris pe foaia întâia a cărții D-sale de către primul cititor din public, ar putea să joace rolul unei ilustrații în culori sau ca la deschiderea ușilor, să decoreze clanța cu un zbenghi și cu o picătură de zmalț.

Domnișoara Peretz reprezintă atitudinea justă feminină, fără cerebralitate falsă și discursivă și nici de cum controversată sufletește de dorința teoriei goale, care face din unele femei 27 la sută dintr'un bărbat lipsit de interes, convertit la hibriditățile de gândire.

Ironia notărilor nu părăsește terenul naturei și al problemei iar săgetările fine sunt ale unei copilă, uimită cu desgust dar niciodată ale unei femei, intelectualmente evadată.

Și e fragedă cărticica Domnișoarei Erastia Peretz, sprintenă și tinerească — și cruțătoare, binevenită în geamul de cristal al librăriei și pe masa cititorului de literatură curată.

T. Arghezi

Erastia Peretz

Imi placi!...

—Cum se poate!... Cum se poate!... murmură Vanna, încremenită.

Maria Ștefan își mai șterge odată, cu batista, ochii plânși, suspină și începe iar:

—Așa... așa mi s'a întâmplat! Am venit la Dumneata, Domnișoară... Ești singurul meu sprijin. Cunoști atâta lume... Fă ce știi! Ajută-mă!

Gânditoare, Vanna răsfoiește o carte.

— Bine, dar de cine depinde?

— De Bossy, ministrul...

— De Bossy?... Il cunosc bine. Venea la noi în casă înainte... Prieten bun cu familia mea...

Maria Ștefan s'a mai înviorat.

— Zău, îl cunoști?... Du-te la el!

— Măine dimineață... Să-i dau un telefon.

— Allo ! D l Ministru Bossy?... Aci Vanna Volbură !

* * *

Vanna e puțin emoționată în automobilul care o duce la Ministrul Bossy. În viața ei nu s'a rugat de nimeni. Nu a făcut vre-o intervenție. E stingherită de pasul pe care îl face. Nu se simte la largul ei. Dar i-a făcut prea milă Maria Ștefan. Lacrimile ei, nedreptatea care i se făcea, perspectiva de a vedea o colegă de școală, lăsată fără pâine, de azi pe mâine, din cauza unui politician de a zecea mână, cupid și interesat, au revoltat-o într'atât, încât și-a lăsat deoparte rezerva și timiditatea ei obișnuită și a sărit în ajutor. Ce Doamne?! Ce o să i se întâmple?.. Doar e din familie cunoscută... Tatăl său e un om de vază, prieten cu Bossy și cu mulți oameni politici. În casa părinților ei, s'au perindat mulți din puternicii zilei, pe vremuri. Li aduceau jucării și bomboane, când era mică. Și ea le spunea poezii ! E așa ușor și frumos, să faci dreptate... Ea are să-i explice și se va face imediat. Și totuși, inima îi e strânsă... Ne-

cunoscutul se deschide în fața ei... Ce are să fie ?

* * *

Vanna a oprit automobilul în fața casei cu patru etaje, în care Excelența Sa, ocupă un apartament. În prag, la soare, moțâie pe un scaun, „Domn'Agent“. Vanna urcă cele câteva trepte și dă să intre:

— Stai, răcnește Domn'Agent, trezit la datorie. Unde mergi ?

— La D-l Bossy.

— Cine e ăla ?

— Ministrul Bossy.

— Aha ! La Dom' Menistru... Apoi de ce nu te esplici cum se cuvine ? mormăe Agentul. Cerere de audiență ai ?

— N'am, dar mă așteaptă D-l Bossy... Ministrul...

— Da de unde știi că te așteaptă ?

— Păi, am vorbit cu el la telefon... Dar dă-mi drumul odată, domnule, că mă grăbesc.

— A, nu pot ! Mi-a dat orden să nu primesc pe nimeni... Eu nu pot să calc ordenul...

— Pe nimeni ?

— Pe nimeni... Numai o domnișoară...
Vanna... Volbură.

— Eu sunt !

— A ! Dumneavoastră ? Săru' mâna...
Poftiți și mă ertați !

Vanna înăbușe un oftat de ușurare și pătrunde în casa inaccesibilului Bossy. Pe scara rece și goală, îi sună tocurile sec și nervos. Cu fiecare treaptă, nădejdea ei crește. I se pare că ajunsă acolo, sus, îi va înceta și bătaia de inimă, după părerea ei, nemotivată. Il cunoaște, doar, pe Bossy. Și-l amintește de la recepțiile de acasă. Era totdeauna surâzător... îi aducea bomboane la vizite. Nu l-a mai văzut de mult... Câțiva ani... A ajuns. Intinde mâna să sune. Parcă cineva ar opri-o, ar trage-o înapoi... Dar simte în geanta ei, când vrea să-și ia batista, hârtia scrisă de Maria Ștefan și rămâne pe loc. Apasă pe sonerie. Câteva minute. O servitoare nepieptănată și cu târlici trențoși, deschide ușa. Măsoară îndrăsneț pe Vanna, din cap până în picioare. Iși trage nasul...

— Vă ro' să-mi spuneți pă cum că cine sunteți, fără'numa' să-l anunț la Dom'Ministru.

— Vanna Volbură.

— No, ghine. Şedeţi. Amu e în scaldătoare şi numa ce s'o găta, i-oi spune.

Târându-şi târlicii şi luând covoarele în picioare, servitoarea pleacă. Vanna priveşte în jurul ei. Ar vrea să gonească starea aceasta de nelinişte, în care se sbate. O întrebare îi vâjâie în cap :

Ce caută ea aci?

Dar refuză să şi-o formuleze exact în minte. I se pare nepotrivită. Se apropie de o statueta albă, pe bibliotecă. Priveşte în jur. Uşile deschise şi tavanele joase, fac simpatie apartamentul, bine mobilat. Dar sunt cărţi, prea multe, împrăştiate peste tot, fără nici un rost. Şi tablourile sunt strâmbe.. unele au căzut... şi pe lucruri e praf... Impresia, bună, de francheţă a odăilor, a dispărut. Vanna se duce, spre masa de lucru a Ministrului. Din maldărul de cărţi, ia câteva. Vrea să vadă şi ea, ce ţine pe masa de lucru, „formidabilul metafizician“, cum i se spune lui Bossy. Sufală puţin praful de pe copertele cărţilor.

„*Pour bien apprendre le français*“.

Vanna deschide ochii mari. Se poate?

Tocmai Bossy, cel care a fost propus ministru plenipotențiar în Franța... Ori poate chiar de aceia... Mai departe...

„*Arta retorică cu 1000 de exemple de discursuri ocazionale*“. Vanna e în adevăr perplexă. Faimoasele discursuri ale Domnului Bossy, să nu fie decât „Arta retorică“?! Pasagii din carte sunt subliniate cu roșu. Unele cu albastru. Aha! Iată o carte de specialitate. O broșurică cu titlul: „*Metafizica, definiția și problema ei*“. Vanna o răsfoește nedumirită. Cartea e uzată, cu colțurile întoarse și subliniată la fiecare pagină. Mașinal, Vanna răsfoește. Ce caută cărțile astea pe masa de lucru a Ministrului? Vanna îl știe, ca toată lumea, inteligent și cult. „Foarte cult“!... Un „savant“ în metafizica lui, „polyglot“!... așa spun toți... Ce caută cărțile acelea?... Și definiția metafizice?... Asta a învățat Vanna în liceu!... Dar însemnarea: „Citită de mine personal. Nicolae Bossy“!... Urmează și data. Nu e veche. Doamne!... E pe ultima pagină, scrisă chiar de mâna lui. Nu poate fi altcineva. Vanna citește de două ori inscripția. Nicolae Bossy e numai Ministrul... Se

întoarce spre biblioteca cu cărți frumos legate, în piele de toate culorile și în toate limbile. Ce curate cărți! Vanna scoate una, apoi alta, alta. Toate de știință... Încă una, încă una... Nu se poate! Și asta? Și asta netăiată?... Și asta?... Și asta?... Încă!.. Încă!.. În cugetul Vannei, imagina clară a lui Bossy devine din ce în ce mai turbure, omul din ce în ce mai mic, mai adus de spate... mai umil... Vanna a scos un raft întreg. Are mâinile pline de praf. Și în dinți îi scârțâie praful. O sufocă aproape... Netăiate... Toate!.. Atunci, Bossy?... Nu, nu se poate! Toată lumea să se înșele în halul ăsta! Vanna stă înmărmurită. Aude ușa dela intrare și glasul servitoarei.

— V'o adăstat! Mi-o spus Dom' Ministru, că pă cum că să adăstați aici.

Vanna s'a retras lângă fereastră, și-și șterge degetele cu batista. Trei domni intră, o salută și se așează fiecare. În rama unei uși, se ivește un tânăr pletos, slab și vânăt la față. E șeful de cabinet. Anunță din prag:

— Domnul Ministru!

Și se retrage. Cei trei domni, s'au ridicat odată. Domnul Ministru, își face apa-

riția. Gras, rumen la față, ca după bae, are încă părul umed.

— A! Sărut mâinile, Domnișoară! Te rog, ia loc aici, un moment. Mi-a spus Margot c'ai venit, adineaori. Eram în bae... Mă ertați. Să trecem dincolo, spune el celor trei domni.

Au eșit. Servitoarea trece cu o mătură și un fâraș în mână prin fundul unei odăi. Se aude vocea Domnului Ministru:

— Margot! Mai adu un scaun.

— No ghine. Stați num'o țără!

Și „Margot“ ese mormăind ceva pe ungurește.

Nu știe de ce, Vanna își închipuia cu totul altfel, un ministru la el acasă. Chiar și pe șeful de cabinet. Tânărul, a intrat din nou în camera, unde e Vanna. Își potrivește cravata soioasă și roasă, își trece mâna prin părul gras și nepieptănat, scutură puțin din praful de pe haine și alunecă o privire focoasă spre Vanna. Nu știe cum să intre în vorbă. Tușește. Vanna se scoală de pe scaun și se duce să se uite pe fe-reastră. Șeful de cabinet vede că nu i se acordă nici o atenție. Ese. Vanna se întoarce

spre odaie. De dincolo, se aude vorbă. Ce plictiseală !.. Se apropie de masă. O carte cu copertă colorată, îi atrage privirea.

— Vreun studiu asupra metafizicei, de sigur ! Asta trebuie să fie cu filele tăiate!..

Vanna gândește un moment la tehnica nouă a imprimeriei, care vrea scoarțe atrăgătoare, chiar la cărțile de știință. Suflă puțin praful de pe ea... Privește uluită la balerinele de pe copertă, apoi la titlu: „*Les plaisirs à Paris, ou le guide du bon-viveur*“. Da, e tăiată toată, filă cu filă. În dreptul unora din localuri, sunt însemnări, ca : „Petrecut minunat, Irma. Marie. Ora 4. Ce noapte !.. etc...“ Pe copertă, anul programului de localuri e tăiat cu foarfeca. Vanna pune cartea la loc. O arde. Nu pentru că D-l Bossy a petrecut, dar pentru că nu înțelege cum ține cartea asta pe masa lui de lucru...

Alături se aude pe trei voci :

— Avem onoare să vă salutăm.

Apoi glasul Ministrului :

— Margot, condu pe Domnii !

În prag, apare iar, Domnul Ministru. E cu cărare impecabilă, parfumat și cu batista

afară din buzunar, de cei câțiva centimetri reglementari. E „fresco“ de tot azi. Până și ochelarii îi strălădesc. Vanna îi caută în gând scuze.

— Ei, sigur... A petrecut și el! Cine n'a făcut la fel? O fi vre-o carte veche... S'a rătăcit pe masă...

Și totuși...

— Ei, ce e cu Dumneata, Domnișoară? Ia stai jos! Bre! Da frumoasă te-ai făcut.. Vino mai la lumină, să te văd. Ia te uită la ea! Ai să mă dai gata... Ți-aduci aminte ce mică erai... Și ți aduceam jucării.. și te țineam în brațe... Ia spune?

Vanna, își amintește de un alt Bossy. Cel din fața ei, e un străin. Se simte stingerită.

— Domnule Bossy, am venit la Dumneata..

— Mi-ai spus la telefon. În chestia aia, cu Maria Ștefan. Știu. Lasă chestia aia! Stai, să te mai văd puțin.

Bossy își potrivește pince-nez-ul și admiră cu ochii porcini, pe jumătate închiși.

— Știi că am auzit, că ai niște picioare superbe. Nu-mi dai voie să le văd?

Ce divinitate malițioasă își bate joc de

încrederea pe care o avea Vanna, în oame-
nii „de seamă“?

— Cum să le vezi? spune ea încremenită.

Bossy pare mirat. Apoi surâde, făcându-
se că se lasă dus pe panta, pe care crede
că-l împinge Vanna. Zâmbind spune :

— Păi, te-a văzut atâta lume pe plajă,
astă vară..

Cum să răspundă Vanna? Să-l puie la
locul lui e ușor. Dar Maria Ștefan?...

— Pe plajă e altceva, Domnule Bossy.
Am venit să te rog ceva. Știi..

— Ei, hai fetițo!... Arată-mi. Măcar gamba..

— Domnule Ministru, sunt la Dv. acasă,
nu pe plajă și am venit pentru Maria Ște-
fan, nu pentru exhibiție de picioare.

— Ei, nu cumva te-ai supărat, Domnișoa-
ră? Nu mai poate omul să glumească! Câte
ar fi încântate să le rog!... Și Dumneata!...

Nu uita că aș putea să-ți fiu tată!...
prin urmare..

— Chiar bunic... Cu atât mai mult, Dom-
nule Ministru! Am venit la Ministru pentru
dreptate și nici de cum la Dl. Bossy, pen-
tru conversație glumeață.

Ministrul își scoate ochelarii și-i pune lân-
gă el, pe canapea.

— Ei, hai fetișo dragă, nu mai te supăra; că-ți stă mult mai bine când râzi! Vino aici lângă mine!

Vanna se așează oftând, pe canapea.

— Domnule Ministru...

— A, nu... nu așa... Eu nu pot să aud, dacă nu stai aproape de mine.

— Vai de mine, așa tare ați îmbătrânit? Nu mai auziți?

— Ia lasă gluma, că pricepi foarte bine ce vreau să spun, hoțoaico!

Domnul Ministru, a apucat mâna Vannei și o trage spre el. Fata se împiedică și cade, tocmai peste ochelarii Domnului Bossy.

Se aude un „crac“ și Dl. Ministru sare în sus, strigând:

— Vai, m'ai orbit, m'ai orbit! Ce mă fac? Nu văd fără ochelari! Vezi ce mi-ai făcut? Ei, acum trebuie să-mi plătești!

Vanna, a sărit tocmai lângă sobă. Ministrul miop, îi vede doar silueta de departe și aude:

— Să știi că țip!

Excelența Sa se alarmează:

— Vai, numai asta nu! Te rog, taci! Fac ce vrei, numai taci! Nu mă compromite! Sunt oameni dincolo.

— Bine, tac. Dar spune-mi ce fac cu Maria Ștefan?

— Ei, fetițo... Se cunoaște că ești tânăra. Uite!.. Nu depinde de mine. De toți depinde, dar nu de mine. Cunoști bine pe Popescu, care e așa de influent. Vorbește cu el.

— Mulțumesc, Domnule Bossy, spune Vanna și dă să plece.

Cu toată miopia, Ministrul a ajuns până. la ea. O apucă de umeri și dă să o sărute. Dar e mai mic decât Vanna și sărutarea ajunge pe mâneacă. Vanna îl respinge și își ia geanta...

— Nu pleca! strigă Ministru bâjbâind. Eu am drepturi asupra Dumitale... Când aveai trei ani, te țineam în brațe...

Vanna râde, deschide ușa brusc și se pomenește nas în nas cu șeful de cabinet. Ii trage un brânci cu putere, să-și descarce focul.

— Tel maître, tel valet! gândește ea, pe când, din fund, se aude vocea Domnului Ministru :

— Vino mai des pe la mine, Domnișoară! Să mai stăm de vorbă ! Ai auzit?... Da?...

— In taxiul care o duce spre centru, Vanna șade uluită. O doare capul, de emoție și de indignare.

— Țsta e Ministru?... Țsta e vechiul prieten al casei?... Cum or să se poarte ceilalți, dacă cei care știu bine cine este, se poartă astfel cu dânsa!?

— Maestre, m'a trimes la Dumneata Dl. Bossy. Ce e de făcut?...

— Maestrul, om cu trecere, intelectual și artist, privește gânditor la Vanna.

— Știi ce? Hai cu mine la Cameră!

* * *

Sus, pe dealul Mitropoliei. E seară. Lampionele sunt aprinse. In automobilul care-i duce, Maestrul a tăcut tot timpul și Vanna a tăcut și ea, obișnuită cu „concentrările“ Maestrului. Acuma, au ajuns. „Domnul Portar“ salută pe Maestru până la pământ, îi spune că au întreat de el câțiva miniștri și-l lasă să treacă.

— Domnișoara?

— E cu mine, spune Maestrul.

— Cu neputință. Dacă n'are cartă de liberă trecere... N'a intrat niciodată o femeie în Cameră.

— Dudue, cunoști pe Președinte ?

— Da, Maestre ! Cum nu... Numai să vorbesc cu el...

— Bine. Mă duc eu înăuntru și te chem. Așteaptă, te rog.

Ușa se dă în lături, mereu. Deputați, miniștri, gazetari, intră și es. Rochia verde a Vannei atrage priviri, încrețește sprincene, holbează ochii.

— Hai, Dudue !

Cu Maestrul alături, Vanna pășește prima dată în sanctuarul masculin și gureș din Dealul Mitropoliei. Capete se întorc, se aud șoapte de : „Cine e?” și mai iute ca o replică a unui bun parlamentar, vestea s'a răspândit, că Maestrul, misogynul, a venit cu o... femeie !

— Ce îndrăsneală !

— S'o aducă și aici !...

— Va să zică *asta* era !?

— De ce-o fi ținut-o închisă până acum ?..

Așa fată...

— Nu se poate ! Aici femeile n'au voie.

— Stăi, măre! Nu te pripzi. Să vedem, pă cum că ce fel de fătuță a fi...

— Aici e' Cabinetul Președintelui, Dudue! spune Maestrul. Zici că-l cunoști. Să te văd la lucru! Să știi că nu se mai dau cărți de trecere, mai ales la femei. Dar să te văd de ești dibace...

Vanna a intrat. Președintele, în vârstă, cam adus de spate, cu ochelarii pe nas și cu o geantă de piele la subțioară, vorbește cu doi domni.

— No, sărut mâna, Domnișoară.

— Bună ziua, Domnule Președinte. Am venit să vă rog...

— Da ce mai faci, Domnișoară? De când nu te-am văzut!...

— Bine, vă mulțumesc. Ce face Doamna? Aș vrea să stau odată de vorbă cu Dv.

— No, vino când vrei.

— Nu pot. N'am voie aici. Femeile...

— Ei, voie!... Stai, să-ți dau o cartă de trecere.

Președintele sună și cere ceva. Vanna ese, fericită, cu permisul în mână. Maestrul, înconjurat de admiratori, e pe sală.

— S'a făcut?

— Uite !

— Bravo! Știam eu că n'o să fie refuzată fata noastră.

Maestrul salută grupul și vine spre Vanna.

— Mergem? Te duc în oraș.

— Nu mă prezinți la nimeni? Vream să rog...

— Nu, azi nu pot. Vii mâine iar și aranjez eu. Haidem!...

* * *

Vanna a ajuns. E încă devreme. Scoate cartă de liberă trecere din geantă și o prezintă portarului. Apoi pătrunde sfioasă și, fără să știe, o ia spre stânga, acolo, unde ies pe culoar, membrii guvernului... Figuri cunoscute de prin ziare, sau de la primiriile de pe vremuri, de acasă. Prezența ei produce oarecare senzație. Ochelari se ajustează pe nasuri, câte un monoclu e zvârlit în ochiu, cu eleganță studiată... Ca și în ajun, capetele se întorc spre Vanna. Șoapte, zâmbete, râsete chiar... Vanna se simte stingherită și cu inima strânsă. Un glas o face să tresară, dar o și înviorează :

— No, venit-ai, Domnișoară ?

- Da, Domnule Președinte.
- No, ce stai așa singură ?
- Nu cunosc pe nimeni.
- Stai să-ți răcomandez niște domni Deputați.

* * *

Ședința a început. Vanna se retrage la bufet și cere un ceai. Privirile îi rătăcesc dela taraba negustorului de jurnale, la ușa frizeriei. De odată, se pomenește cu un tânăr ciufos, care, cu o ceașcă în mână, se așează la masa ei, spunându-i, drept scuză :

— Îmi dați voie, Domnișoară ? . . . Sunt jurnalist !

— Da ? . . . De la ce jurnal ?

— Dela „Reteveiu”. Ringpiltz-Examinator . . . Vream, de când v’am văzut prima oară, aici la Cameră, să vă iau un interviu.

Dela mesele dimprejur, deputații și foștii miniștri, au început să ciulească urechile.

— Am să vă pun câteva întrebări, în legătură cu politica internațională. Sunteți doar prima femeie care a intrat în incintă !

— Bine dar politica și cu mine ! . . . Mai ales cea internațională . . .

— A ! N'are a face. Uite am să vă dau o listă de întrebări. Să le facem împreună. Reporterul, scoate un carnet și un stylo și scrie. Apoi, întinde foaia Vannei.

1). La ce credeți că se gândește acum, Ministrul nostru de Externe ?

2). Ce impresie credeți că i-a făcut Lordului Chamberlain, conflictul Ost-Asiatic ?

3). Vedeți vre-o legătură politică, posibilă, între Kamciatka și Basarabia ?

4). Nu vi s'a părut curios, că la masa Ministrului Germaniei, s'a servit alaltăeri „Salade russe“? Ce consecință credeți că poate avea această sfidare?

Vanna citește, recitește, privește la Ringpiltz-Examinator, apoi iar citește, iar se uită la jurnalist...

— Dumneata vrei să răspund la astea?!

— Totdeauna am avut succes cu întrebările astea. Nici nu se poate ceva mai de efect.

-- Domnule Ringpiltz, dar e imposibil... Nici reporterii americani nu ored să pună astfel de întrebări aiurea!

Reporterul de la „Reteveiul“ pare ofensat.

— Mă rog... Treaba Dumnitale, Domni

șoară... Mă mir însă, că nu-ți cunoști interesul. Ai fi avut un succes unic!

— Cred!

— De altfel, ești tânără și așa fac todeauna cei tineri. Se pripesc.

— Domnule...

— Dacă vrei, ia întrebările mele și studiază-le, să le vezi miezul. Asta e interesant, într'un interview. Ce spui... e indiferent. Totul e, cē ai vrut să spui. Sau... în sfârșit... răspunde la ce vrei... N'are a face. Dar în trei zile, trebuie să am răspunsurile.

— Bine, Domnule Ringpiltz-Examinator. Mulțumesc.

— Nu mergem în incintă?

— Să mergem.

— Un cuvânt, Dudue!

Vanna se întoarce. În fața ei, stă un reporter cu carnet în mână.

— Iar? Pentru care jurnal?

— Nu mă puteți refuza. Sunt de la „Târbaca Ilustrată”. Vreau o fotografie și părerile Dv. despre: „Evoluția inaccesibilă a incomensurabilului, față de instantaneul placid al nativității morbide”.

— Atât ?

— Ba... tot ce vrei. Dar asta interesează pe public foarte mult. Toți își pun această pasionantă problemă... Și în fiecare an. Și totuși... închipuiți-vă! N'am găsit pe nimeni. să-mi poată răspunde la ea.. să o poată deslega...

— De, nu mă mir!.. Dar de ce m'ai ales tocmai pe mine ?

— Nu te-am ales. Nici nu m'am gândit! O pun și eu la toată lumea mai ceva, doar de mi-o răspunde, odată, vreunul. Am eu un răspuns al meu, fiindcă am făcut întrebarea după el. Inșă ce folos ? Nu-l pot publica și să-l atribui altcuiva, nu vreau. E o perlă din cele mai rare... Atunci, ne-am înțeles. Dudue. Trec eu pe la Dumneata și mi dai fotografia și interviewul.

Reprezentantul „Târbacei“, se depărtează falnic. Vanna intră în incintă. Zeci de capete, se întorc spre ea. Oratorul dela tribună, care tocmai gesticula, rămâne cu gura deschisă și cu mâinile ridicate spre tavan. In bănci, ca și pe banca Ministerială, care mai de care șoptește la urechea vecinului, pe când gazetarii se privesc mirați și încearcă să tragă

concluziile. Numai Președintele, moțând, sus pe scaun, lovește sec cu ciocanul și surâde vag Vannei, care tace și-și vede de treabă.

* * *

— Allo ! Aici Popescu ! Tu ești Ticule... Uite ce e ? Poți să primești pe Domnișoara Volbură acum, la tine ?... Vrea să-ți spuie ceva... La ce oră ?... Da, da, dela Cameră... Chiar ea !... Așa e ? Ei, mai lasă și tu treburile Ministerului.. Bine ?... La 11 ? Au revoir !

* * *

Anticamera Ministrului de Interne. Lume și fum de țigară.

Doi șefi de cabinet.

— Domnișoara ?

— Vanna Volbură. Am oră la 11.

— A, Domnișoară... Nu știu !

— Te rog, anunță-mă Dumneata.

Tanărul dispăre. O clipă și ochelarii îi strălucesc în deschizătura ușii.

— Poftiți, anunță el pe Vanna.

Apartamentul Ministrului Bursuc nu e mare. Vanna e rugată să aștepte într'o odăiță: „buduarul“ Domnului Ministru, cum îi spune șeful de cabinet. În „buduar“, e un

pat acoperit cu un țol verde, o măsuță ticșită de jurnale, peste care apasă o sticlă de rachiu și un păhăruț, un dulap din care s'au răvășit, până în mijlocul casei, niște ciorapi cam uzați, trei geamantane, înghesuite unul peste altul, un birou cu reviste, sugătoare pătată, cartoane de prăjituri dela Zamfirescu, ciorchini de struguri storcoșiți, o bibliotecă cu cărțile vraște, între care se lăfăie o sticluță de liqueur alături cu un aparat de făcut masaj și o mânășă de frecat. Pe jos, hârtii rupte, jurnale mototolite, bucățele de poleială de pe la foste batioane de ciocolată. Iar pe pereți, pe mese, sprijinite de telefon, pe scânduri, lângă scaune, peste tot, fotografiile Excelenței Sale, de la cea în pielea goală, pe blană de urs, până la cea în frac și cu lenta pe burtă.

Vanna ar vrea să se așeze, dar se gândește că are rochie de culoare deschisă și rămâne în picioare.

— Tț, tț, tț, se aude în prag.

Vanna tresare și se întoarce. Ministrul Bursuc e în fața ei.

Leit așa cum auzise ea că este: cu hainele boțite și pantofi de tennis, pe cari i-ar

pune și la frac, dacă ar fi cu puțință.

— Tț, tț, tț, mai spune odată Bursuc. E nemaipomenit!

— Ce, Domnule Ministru?

— Auzi Dumneata!... Mai întreabă!.. Tț, tț, tț!... Bre!

— Da ce e?

— Uite-te în oglindă!

Vanna ocolește un scaun răsturnat și un maldăr de cărți și se duce la oglindă.

— Ce e?

Nervos, Bursuc, pufnește.

— Tț, tț, tț... Frumoasă ești! În viața mea n'am văzut... Tț, tț...

— Asta era? râde Vanna.

— Ce râzi?! Tț, tț... Vino la lumină să te vad.

Vanna măsoară cu privirea drumul accidentat ce duce la fereastră și...renunță.

— Domnule Ministru, nu vreau să vă rețin. Să vă spun pentru ce am venit.

— E tot timpul. Tț, tț...

— E lume multă, în anticameră.

— Tț, tț, tț, dă-i dracului! Ce să mă reții?...Nu mă reții de loc! Șezi te rog, aici... pe pat... unde vrei! Tț, tț... E puțin deranjată

odaia azi, dar eu nu sunt lezuit, ca alții, să-mi așez lucrurile. Tț, tț...

— Mulțumesc, stau totdeauna în picioare, minte Vanna.

— Tț, tț... Ce fată!.. E sănătos! Îți trage sângele de la cap. Te faci deștept! Tț, tț...

Vanna începe să expună cazul Mariei Stefan.

— Auziți, Domnule Ministru ?

— Aud, aud...tț, tț... Imi placi ! Imi placi grozav. Tț, tț...

— Ei, ce e de făcut ?

— Foarte simplu.... Tot ce vrei !

— Adevărat ? spune Vanna, bucuroasă.

— Sigur ! Tot ce vrei ! Pentru Dumneata, orice !

— Da ?... Mulțumesc, Domnule Ministru !

— N'ai de ce, Domnișoară. Plăcerea e pentru mine. Cum de n'am știut mai înainte, de Dumneata ?... Tț, tț, tț... Atunci... când ?

— Când, ce ?... Domnule Ministru ? întrebă Vanna nedomirită.

— Ei, lasă, nu te face că nu pricepi. Ești foarte inteligentă. Am văzut eu... Probă c'ai venit la mine.

Vanna caută să reia firul.

— Pot considera chestia Mariei Ștefan aranjată, da, Domnule Ministru?

— Ce Maria?... Ce Ștefan?... Ce spui Dudue? Tț, tț, tț... Dai înapoi, hai?...

Vanna s'a îndreptat de mijloc.

— Domnule Bursuc, am venit pentru Maria Ștefan și vă rog să-mi spuneți ce se poate face pentru ea. Atât!

— A! Așa?!... Păi...nu depinde de mine.

— Dar de cine?

— Du-te la Industrie. Uite! Ia o cartă de vizită de a mea. Tț, tț, tț... Și cum fratele Va să zică!... Ei, comedie! Ce e de făcut?

— Nimic, domnule Ministru.

— Dacă te-ași lua de nevastă? Tț, tț, tț, tț, ... Ai, ce zici?

— Știu eu?... Incearcă!

— A, va să zică asta vrei?... Tț, tț, tț... Am înțeles. Nu?

— Cel puțin!.. spune Vanna brusc.

— Tț, tț, tț, tț... face Excelența perplexă.

Vanna se îndreaptă, binișor, spre ușe.

— Ce faci?

— Plec!

— Mai stai, tț, tț, tț,,, Ce atâta grabă?

Să-ți spun ceva.

Bursuc face un pas spre ea. Vanna deschide repede ușa și ese în fugă. Afară, se oțerește. A început s'o plictisească Maria Ștefan.

— Ce sunt eu vinovată să ascult divagațiile ăstora?... Dar i-am promis!... Hai la cameră... Iar!... Să vedem!...

* * *

Aceleași culoare verzi, aceleași bănci de piele, aceleași scuipători și mucuri de țigară împrăștiate peste tot, aceeaș pâclă deasă, aceiași deputați somnoroși și înăcriți, aceeaș atmosferă dezolantă, acelaș orator Ministru, aceleaș tribune, toate aceleași, aceleași întotdeauna. Numai ceva e nou: Vanna, care, deși a început să fie cunoscută, stârnește curiozitate.

„Harța“, cu articolul de azi, intitulat: „Crizantema Camerei“, circulă din mână în mână.

— Un moment, Domnișoara Folbura! spune Vannei un individ lung, deșirat și cu ochelari, Mi dați voia, Karikaturist bin ich. Und freau se vac un karikatur, la cel mai frumos Domnișor parlamentar.

— Mă rog...

— Eu vacut și la Prim Ministr și la Ministr de Vinanț și la toț politiker omeni, de Bukarest. Vreau se ve vac, cu ein Glass Bier, in fața. Ober! Ein pahar pere, für Domnișora!...

— Mulțumesc, nu beau bere niciodată.

— O peau io. Numai o țineț in mâna.

— Bine, dar ce rost are?

— Eu nu pot vac altfel.

— Bine, dar nu vreau să-mi faci caricatura cu un pahar de bere în mână. E ridicol..

— Schade, das Sie așa mult impresionati... Eu vac un turnè in Europe, und ich wollte cu Dumita. se vac asta. Dumita, ai trepui se merși omeni celepri și se forpești cu ele și eu se vac caricatur la amândouă.

— Foarte gentil,.. Mulțumesc! Iartă-mă te rog, că sunt grăbită.

Vanna pornește spre incintă, lăsând pe caricaturist să-și bea „perea“.

Un tânăr deputat, cel mai tânăr al actualului Parlament, „frumosul“ Melchior, intră în incintă și se așează drept lângă Vanna. Are ochi languroși și umezi de așteptarea succeselor și-și strânge gura într'un fel de punguliță minusculă care, din când în când se desface, lăsând să se vadă bănuții dinți-

lor albi. Ras de curând, parfumat și cu batista afară din buzunar, privește la Vanna insistent. Ministrul Mogârțan s'a ridicat de pe banca Ministerială și se îndreaptă spre ușă.

Acum îl găesc pe sală, își spune Vanna și se scoală să treacă.

Deputatul Melchior, se ridică, împinge ușa, și spune:

— Poftiți Dudue!

Vanna dă din cap și trece.

Dar „frumosul“ s'a și repezit.

— Imi dați voie să mă prezint: Deputat Melchior, nepotul ministrului Mogârțan.

— Imi pare bine, dar iartă-mă te rog... Sunt grăbită.

— Am văzut că ați eșit din incintă odată cu unchiul meu. Nu e nevoie. Vă fac eu, orice serviciu. La Minister sunt tare.

— Domnule...

— Să stăm aici, Domnișoară! spune Melchior, așezându-se pe o bancă.

— Regret, dar...

— Dudue, fii prudentă! Nu se refuză cu una cu două nepotul ministrului Mogârțan. Stai jos!

Melchior a apucat de o mână pe Vanna și o trage spre el. Dintr'un colț, privesc doi deputați mai bătrâni, surâzând și șoptindu-și câte ceva din când în când. Vanna nu se simte la largul ei, dar se așează. Melchior, făcând privirea languroasă, se tolănește, culcându-se aproape pe bancă.

— Duduie, îmi placii!

— Când o să gădesc pe unul să mai spue și altceva, oftează Vanna, pregătindu-se să plece.

— Eu am fost și prin Londra, continuă Melchior. Acolo am văzut o femeie mai frumoasă ca Dumneata. Avea dinții lungi, și picioare subțiri de tot. Tare era frumoasă!

Vannei îi vine să râdă dar, se ține. Incepe s'o amuze.

— Cum era?

— Splendidă! Dacă îți spun că era mai frumoasă ca Dumneata!... Dar și dumneata ești frumoasă. Păcat că ești serioasă. Dar frumoasă ești... Imi placii! Dacă n'ași fi însurat și cu un copil, te-aș lua de nevastă.

— Ce să mai vorbim de lucruri cu neputință, spune Vanna. Mă duc, mă grăbesc.

—Lasă șefii de partide și Miniștrii, Domnișoară. Mai stai și cu noi ăștia tinerii, că noi suntem fala și viitorul țării.

—Se vede, spune Vanna.

—Ei... Da ce-i cu voi aici? Sărut mâna Domnișoară, spune Ministrul Bursuc, apropiindu-se. Tț, tț, tț, tț! Ce pereche !... Melchior s'a sculat și clipește des. E flatat de compliment.

—E drept Domn le Ministru... Noi am fi o pereche...

—Pardon, Domnișoara ar fi, dar nu e! Dudue, hai la Restaurant, să luăm un ceai.

—Mulțumesc, Domnule Ministru, dar trebuia să vorbesc cu Domnul Ministru Mogârșan.

—A! E la șeful, în cabinet...

—Domnule Ministru, spune Melchior. Eu am să mă retrag să nu fiu importun.

—Bine! Hai Dudue!

Acelaș chelner slimos, cu acelaș șervet murdar de toate zilele, pe braț, aduce ceaiul, Din ușa frizeriei, deputatul Cocârță privește la ei, prefăcându-se că citește unul din jurnalele de seară. Ministrul a luat patru bucăți de zahăr, cu degetele-i groase îm-

podobite cu unghii îndoliate și tăiate colțuros și le-a pus în ceașcă. De jur împrejur, la mese, deputații plutesc în nouri de fum... Numai de ceai nu-i arde Vannei. Mai ales că la Cameră sunt atâția ochi care văd și urechi care aud mai bine chiar decât trebuie. Ministrul soarbe cu vuet o gură de ceai, se frige, se înecă și tușește. Pomeneste printre dinți ceva de o mamă oarecare, a chelnerului sau a ceaiului și se șterge la gură cu colțul feței de masă, căci șervete nu s'au văzut de când lumea la Bufetul Camerei.

—Tț, tț, tț... Auzi Dumneata! Ceai e ăsta?
... Porcărie!

Vanna zâmbește.

—La ce te gândești, Vanna?

—Îmi spui pe nume!

—Ei da! Ce așa mirare? Aș putea să-ți fiu bunic. Tț, tț, tț... Cât o să ți spun „Domnișoară“?

—Bine, dar...

—Și pe urmă ai să fii nevasta mea. Ți-am mai spus-o odată. Tț, tț, tț... mă superi. Nu înțelegi? Uite, las viața politică... Las toate planurile mele... de viitor... Las chiar

visul de a fi președinte de consiliu. Tu nu știi ce înseamnă asta!... Decând m'am născut vreau să fiu Prim-Ministru. Iți dai seama ce sacrificiu? Tț tț... Ne retragem la țară... Am vre-o șase pogoane la Pocnita, în Maramureș. Mi le-a lăsat moștenire anul trecut unchiul meu, Dumnezeu să-l erte! Tț, tț, tț!.. Și o să stăm într'o cocioabă mică... cu pris-pă de lut... cu floricele multe... Am să lucrez chiar eu pământul... Iubesc pământul! Iți place să sapi Vanna? Trebuie să-ți placă! Ești româncă... Tț, tț!.. Nu ne trebuie servitori. Nu e așa?.. Și acolo o să te iubesc! În șură sau pe câmp... în fân! Să-mi aduc aminte decând eram flăcău... de tinerețe... Peste vre-un an doi, am să mor! O să mă dai gata! Tț, tț tț, tț,.. Dar nu face nimic! Am să te las cu un copil. Să-l însori c'o fată de țăran... Ce vis, ce vis! Spune, Vanna când vrei să facem nunta?

Vanna se gândește cu ciudă la bătrânele care spun: „Fericite sunteți voi, fetele tinere! Ah, că nu mai am eu 18 ani!”

La ce-i folosește Vanei, că e tânără. Să vrea Bursuc s'o puie la munca câmpului; să ceară Bossy să-i vadă picioarele; să-i spuie

Melchior că ar lua-o de nevastă, dacă n'ar fi însurat!...

—Ei, ce zici, Vanna?

—O să mai vorbim.

—Aaa! Uite pe nenea Cocârța! ce faci nenisorule? Ia stai cu noi la masă!

Cocârța, slab și pletos, se așează

—Dă-mi o sabie, comandă el chelnerului. Acesta a înțeles. Se depărtează. Deputatul a cerut o sticlă cu sifon. Din vorbă în vorbă, au ajuns la anecdote.

—O știi p'aia cu Americanul? întrebă Bursuc, foarte în vervă.

Urmează o anecdotă pe care Vanna a auzit-o cel puțin de 50 de ori până acuma. Cocârța, de felul lui tăcut, surâde tot timpul ironic. Apoi intervine:

—Nu e așa! Habar n'ai! Nu e așa!

—Cum, Dom'le, nu e așa?

—Nu e așa! Habar n'ai. Nu era American, era Englez și nu s'a petrecut la Paris, ci la Roma.

—Păi nu-i tot aia?

—Sigur că nu'i tot aia. Mie îmi place precizia. Uite: asta care ai spus-o, s'a întâmplat într'o Duminecă. Era pe la două,

două și un sfert după amiază. Pe Englez, îl chema John, avea o pălărie de fetru maron și un baston cu cap de câine... bulldog! Toemai își aprindea a treia țigară, o Panatella când l-a întâlnit pe Jack, prietenul lui, pe Piața Sf. Petru. Și au început să vorbească.

Restul e la fel!

—Da? spune minunat, Bursuc. Va să zică așa a fost? Tț, tț, tț...Eu n'am știut. Să mă înveți și pe mine.

—Bine! Garçon...,Mai adu o sabie!

Bursuc memorează:

—Era American... avea o pălărie...

—Englez!...

Vanna care înlemnise pe scaun se ridică repede:

—Mă ertați, mă duc! L-am văzut pe Domnul Mogârțan, am treabă cu el.

—Cu plecăciune, Baroneaso, spune Cocârță. Am să beau înc'o sabie în cinstea Dumitale.

Bursuc îi strânge mâna stăruitor:

—De ce pleci? Tț, tț, tț... Când mai vii? Gârdește-te la ce ți-am spus! Ce frumos o să fie!

—Da, da, bine, bine!... Și Vanna plecă re-

pede. Bursuc horpăie încă odată din restul de ceai și rămâne cu ochii după ea.

— Tot cazul Mariei Ștefan, Domnișoară ?

— Da, Domnule Ministru. Văd că-l știți. Nu mai e nevoie să repet.

— Sigur. Il știu toți. Ai umplut lumea cu cazul Mariei Ștefan,

— Acum am ajuns la Dv. Dați un ordin să se termine nedreptatea asta.

— Da... Bine, bine!... Hai într'o sală goală, să mai vorbim. Se uită la noi Cacatoesul.

Vanna privește. În fața ei, stă deputatul Ion Ion, gras, păros, cu veșnicul trabuc scrumos în colțul gurii și cu mâinile în buzunarele pantalonilor. „Cacatoesul“ e ștafeta Camerei și Mogârțan l-a văzut privind-l ironic, semn rău !

— Hai aci la secția 4. Nu e nimeni.

Vanna și a lăsat geanta lângă oglindă și s'a așezat.

Ministrul stă în fața ei.

— Imi placi Domnișoară !

— Iar!... Și asta ? gândește Vanna. Apoi tare : Ce facem cu Maria Ștefan ?

— Uite ce-i cu Maria Ștefan : Afacerea

e încureată, pentrucă e vorba de chestorul Camerei, omul meu. Nu pot să trec peste el. Dar să lăsăm fleacurile. Principalul e că-mi plăci.

— Bine! Cu atât mai mult. Dacă-ți plac, fă-mi serviciul ce-ți cer. Fă dreptate Mariei Ștefan.

— Ții Dumneata?

— Da! Hai, ce-o să fie că faci și Dumneata o faptă bună?

— Bine, dar chestorul?..

— Il împaci cu altceva.

— Ai dreptate!

— Atunci, s'a făcut?

— S'a făcut! Vino de stai lângă mine.

— Nu pot! Promite-mi că s'a făcut.

— Zău s'a făcut!

— Cuvântul?..

— Pe onoarea mea!

— De Ministru?..

— De Ministru! Uite ca să fii sigură, am să te sărut pe obraz.

— Da?... Nu ți se pare că asta nu e o garanție?

— Garanție? I... Mi-am dat cuvântul de onoare!... Când Mogârțan își dă cuvântul de onoare!.. De onoare, înțelegi?

— Da, tocmai de asta nu mai e nevoie de altceva... Mulțumesc Domnule Ministru. La revedere.

— Stai, strigă Mogârțan. Nu pleca așa !
Dar ușa se deschide încet și în deschizătură apare trabucul Cacatoesului.

— Fir'ai al dracului ! mormăie Ministrul dând un pas înapoi... Bine, Domnișoară... S'a făcut ! Ai cuvântul meu.

— Mulțumesc încă odată, Domnule Ministru, zice Vanna, de două ori fericită.

—Cred că nu v'am deranjat, Domnule Ministru! întreabă cu un zâmbet dulceag și perfid, Cacatoesul.

— De loc, de loc!.. Ce deranj? rânjește Mogârțan.

—Acum la Maria Ștefan, își spune Vanna. Bine că scap de ea și de toți ăștia!...

— Mulțumesc Domnișoară ! Nu știi ce fericită sunt ! Măine mă duc la Minister să-mi iau hârtiile. Știam eu că tot Dumneata ai să-mi faci asta. Bine că s'a terminat! Să vă dea Dumnezeu sănătate, Dumitale și Domnului Ministru...

Și Maria pleacă încântată că „s'a făcut“ !
— Uf ! răsuflă Vanna.

* * *

De trei zile, Vanna stă în casă... Se odihnește de alergăturile ei. Iși uită desgusturile și amărăciunile. E mulțumită. A reușit ! Maria Ștefan și-a căpătat drepturile. Ostenelile ei n'au fost zadarnice. Mai sunt oameni de inimă... de cuvânt... mai e dreptate în țară!

Aromește pe divan, cu pisicuța torcând lângă dânsa. Amândouă legănite într'o dulce somnolență.

— Domnișoară!.. Domnișoară!..

Un glas cunoscut, își zice Vanna... Maria Ștefan... Da!... Ea trebuie să fie.. Ce-o mai fi vrând?.. S'a făcut acum,.. S'a făcut... Mogârțan... Om de cuvânt... S'a făcut...

— Domnișoară, nu vă supărați.. Domnișoară!..

Vanna deschide ochii. E ea ! Maria Ștefan!... Dar nu e veselă!..

Ce Doamne !... Exigentă mai e !...
Devine supărătoare ! Ce mai vrea ?

— Ce e ? întreabă Vanna cu glasul aproape aspru. Ce mai vrei ?

— Domnișoară ! Nu s'a făcut nimic !
Vanna se trezește.

— Nimic ?... Cum nimic ? ! Nu se poate !..
Și-a dat cuvântul de onoare !

— Și-a dat... dar l-a uitat ! Nu s'a făcut ! Când m'am dus, și-au râs de mine.

Vanna sare drept în picioare.

— Asta-i culmea ! Nu te-ai dus la Mo-
gârțan ?

— Nu m'au primit. De două zile alerg !
Nu pot pătrunde nici la șeful de cabinet
măcar... A dat consemn special pentru mine.

Vorbiți-i Dv. iar, Domnișoară, Vă rog !..

— Eu ?... se revoltă Vanna. Să mai vor-
besc cu javra asta ? ! Un om fără onoare,...
fără cuvânt... Niciodată !

— Atunci ce mă fac eu, se vaită Maria
Ștefan.

— Nu știu ! Nu mai vreau să știu !...
Sigur ! Imi spusese ră mie toți ce fel de om e !..
Un mincinos !... Ce prostie să-l cred !,..
Sigur că nu s'a făcut nimic... Trebuia

să-mi închipui că, dacă Mogârțan și-a dat cuvântul de onoare, n'o să și-l ție.

Pisicuța s'a trezit și se freacă de piciorul Vannei, miorlăind ușor.

— Domnișoară, poate Domnul Ministru Medrihan...

— Nu mai merg!.. Nu mai vreau!.. Spune Vanna furioasă. Aștia nu sunt oamenii!

— Domnișoară... Vă rog... Nu mă lăsați!.. Medrihan e om cumsecade... Vă rog... Vă implor... Domnișoară!

— Ei, hai... oftează Vanna. Să mai încerc și la Industrie.

* * *

La Ministrul Medrihan.

Tilingă, șeful de cabinet, privește pe listă și spune :

— Imediat te anunț, Domnișoară. Acum e Ministrul grec, dar pleacă.

Șeful de cabinet aruncă o privire furioasă asupra celor cari stau în cabinet: un domn chel și gras care fumează și aruncă în aer colaci de fum albastru și greu, un țăran în țări cu o geantă plină cu hârtii, cucoane trecute și prea vopsite, doi depu-

tați în costume naționale cari discută tare și vorbesc gesticulând ca la tribună, doi evrei negustori cari vorbesc grăbiți în acelaș timp, pe șoptite, și privesc mereu în toate părțile și mulți încă. Dactilografa bate la mașină. Soneria țârâe mereu.

— Să trecem dincolo, Dudue. Vrei ?

— Hai.

„Dincolo“ e o cameră goală și caldă cu biroul, calendarul, covorul, telefonul canapeaua și fotoliile reglementare. Vanna se așează. În fața ei, șeful de cabinet, tace și privește,

— Te-ai făcut tare frumoasă de când nu te-am văzut, Dudue. Ai crescut. Acum doi ani erai mică... Acum...

Țeapănă în fotoliu, Vanna așteaptă „formula“.

— Ți-aduci aminte la Movilă?.. Eram prieteni buni... Nu-ți făceam curte că prea erai mică, dar acum... Imi placi, Vanna ! Știi ?

În sfârșit, „formula“, gândește Vanna. Mă miram și eu de ce întârzie. Ii plac !...

— Ar fi bine să ne înțelegem. Ești fată

inteligentă, cred. Știi să profiți de viață. Dă-mi zilele astea un telefon. Sunt liber seara, totdeauna. Poți să mă găsești și aici. O să avem câteva săptămâni delicioase. Ce zici, Vanna ?

Vanna stă cât mai țeapănă în fotoliu și-l privește fix.

Tilingă se apropie și dă s'o mângâie.

— Ce buzunare mici ai la rochie ! Oare încap în ele câteva zeci de mii de lei ?

Vanna se roșește de mânie și dă să răspundă. Dar o sonerie o întrerupe. E a Ministrului. Tilingă sare ca împins de un resort și dispare pe ușe. Un ușier intră și spune Vannei, că Ministrul o roagă să-l aștepte un moment în odaia de lucru. Ușile capitonate și duble se deschid și Vanna intră. Biroul de lucru e o odaie cu fotolii și canapea, cu perdele grele, uși capitonate și o mică anexă cu lavoar. Sub oglindă stau sticlute de parfum, apă de dinți și de Colonie, periute de dinți, perii de haine și de păr, cutii cu pudră și pufuri, șervete și batiste.

Vanna privește cu mirare la această masă de toaletă feminină.

— Trebuie să mă fi dus în biroul nevestei Ministrului.

Dar un examen mai atent o convinge de contrariul. Nu e nici roșu de buze, nici Rimmel. Hotărât, arsenalul de frumusețe aparține Domnului Medrihan.

— Imi admiri spițeria? Întreabă din pragu ușii, Ministrul.

Apoi repezindu-se la oglindă :

— Imi dai voie dragă, da?

Ministrul ia un picptene, își mai face odată cărarea, își dă cu puțină pudră, alege un săpun roz, se spală pe mâini, apoi ia un șervet, se dă cu apă de colonie, cu puțin parfum pe după urechi și... gata!

— Ei, acuma pot să stau de vorbă cu Dumneata! Sunt prezentabil. Nici nu se putea altfel, spune Ministrul ducându-se iar la oglindă, trăgându-se de sprincene ca să le îndrepteze, scoțându-și batista pusă de teamă să nu se umple de pudră și perindu-se puțin...

Vanna se decide să intervină, văzând că nu mai termină.

— Arătați foarte bine, Domnule Ministru. Am să rămân mai prejos. Lasați acum...

Aș vrea să vă spun pentruce am venit.

— Știu eu pentru ce ai venit, spune Ministrul pilindu-și unghile „Oja“te. Ai venit pentru că te așteptam. Știam eu că desti-nul mi-e legat de al Dumitale.

— Domnule Medrihan, n'ar fi mai bine să vorbim despre ce mă aduce aici ?

— Bine... păi de asta vorbim !

— Ca să vorbim de asta, trebuie să vorbim de Maria Ștefan.

— Cazul cu?... Ah ! Știu ! spune Ministrul. Nu depinde de mine. Du-te la Instrucție.

— Dar nu cunosc pe Ministru.

— N'are a face... Te cunoaște el foarte bine. Eri seară am mâncat cu el și cu Cio-târcă, subsecretarul de la Finanțe. Și n'am vorbit toată seara decât de Dumneata. Spu-nea Urdan,..

— Ministrul de instrucție ?

— Da... spunea că ai niște picioare grozave. Am auzit și eu. Tare aș vrea să le văd. Imi placi Dumneata și așa, dar am auzit atât vorbindu-se de picioa-rele Dumitale.. și eu mor după un picior frumos !

Ministrul a alunecat pe scaun privind țintă la pantofii Vannei care se scoală brusc.

— Domnule Ministru !...

Ministrul e acum jos. Șade pe scânduri apoplectic și întinde mâinile tremurând spre picioarele Vannei.

— Domnule Ministru... Vă rog... Veniți-vă în fire !

— Lasă-mă să-ți sărut piciorușul !... Lăsa-mă să-ți sărut piciorușul... Nu vreau nimic altceva.. Zău!.. Piciorușul!.. Piciorușul!..

Vanna se dă înapoi speriată. Roșu la față și gâfâind, Medrihan, înaintează dea bușile după ea, cu gura întinsă să prindă vârful pantofului. Vanna se isbește cu spatele de cuier.

— Domnule Ministru... Vă rog !

— Nimic ! Vreau piciorușul !

— Domnule Medrihan!... Nu uita, te rog, că ești Ministru!... Scoală-te în picioare ! Poate să intre cineva și te faci de răs.

— Nu-mi pasă!... Nu înțelegi că nu-mi pasă?...

Telefonul sună. Medrihan se repede.

— Da !... Bine... Lasă-mă acuma!... Sunt prea ocupat... La revedere... Nu mă mai deranjați tot timpul!.

Vanna profită și se repede la ușe. Medrihan se întoarce și o vede cu mâna pe clanță.

— Pleci ?

— Mă duc la Finanțe. Am treabă.

— Stai, ce așa zor... Mai stăm de vorbă !
Prea ești grăbită, zău !

Numai un minut... că și eu trebuie să mă duc la Primul Ministru acasă.

— Ai treabă cu el ?

— Da, are o supărare mare... Și m'a rugat pe mine să-l ajut.

— Da ? întreabă Vanna cu interes.

— Da, doica e bolnavă. Și n'are cine să stea cu fetița.. M'a rugat să-i ții de urât. Și... înțelegi...nu se poate să nu merg...atâta încredere în mine !... Imposibil să refuz !
Nu e așa ?

— Sigur !

— Ei spune când te mai văd ?

— Nu știu... Ne vedem noi...

— Bine mâine la Cameră.

Ministrul își perie genunchii și-și trage puțin cu puful pe nas.

— Trimite-mi un pantof. O să-mi facă mare plăcere, spune el întorcându-se spre Vanna, care ese pe ușă.

* * *

— De ce nu-l rogi pe Porcuța, Directorul Ziarului „Gâlceava“ ? Are multă influență. Ar putea să-ți facă ceva . . . i s'a spus Vannei și de aceea Vanna urcă azi scările de stuc ale palatului „Gâlcevei“.

— E aci Domnul Porcuța ?

— Numele Dv.

Ușierul pleacă cu cartă de vizită.

— Poftiți !

Un coridor și o ușă. Vanna deschide și intră. În fund, lângă fereastră, stă însuși Porcuța, având în jurul lui, șase redactori. Vanna se apropie de grup nebăgată în seamă.

— Acuma la dreapta . . . Poftim . . . O învârtitură la stânga . . . și îl readuc iar la loc! . . . Una, două . . . Na ! că l-am scăpat! Ei, drace ! . . .

Toți redactorii mimează gesturile Domnului Director, care se exersează cu un mic Yo-Yo albastru căpătat dela „Dama mea“ cum numește el pe femeia care binevoește să-și piardă timpul cu dânsul.

— Păcat de el ! . . . Băiat tânăr . . . gândește Vanna.

Intr'un colț, un reporter a scos un yo-yo galben și încearcă să imite pe Dom'Director.

— A ! Sărut mâinile Duduie . . . Te uitasem cu năzbâția asta de yo-yo . . . Îți fură mințile ! . . . Ei, băeți, duceți-vă pe la treburile. Veniți mai târziu să vă mai fac o demonstrație . . . Ce dorești, Duduie ?

— E vorba de Maria Ștefan.

— Aha, da . . . Știu ! Vrei să-ți fac un serviciu, va să zică . . .

— De sigur !

— Bine ! Dar știi metoda mea : Eu aplic legea talionului. Îți fac un serviciu, îmi faci unul. Vrei ?

— Dacă pot, de ce nu ?

— Ei, bravo. Te știam eu deșteaptă. O să ne înțelegem la moment. Eu așa sunt : prompt. D'aia îmi plac persoanele hotărâte. Tot așa s'a făcut și cu prietena Dumitașe Marina Procop. A venit să mă roage ceva și ne-am înțeles imediat.

— Dar ce serviciu îmi ceri ?

— Un fleac ! Ce i-am cerut și Marinei. Stai să vezi . . . Allo Duđuie. Dă-mi 006/07 . . . Știi, o remarcasem la concursul de frumusețe organizat de „Gâlceava“. Am pus

ochii imediat pe ea. Bună fată. Allo! Tu ești Vichi? . . . Da! . . . Am consiliu diseară. Prepară-mi garsoniera ta. . . Să fie gata . . . Îți dau eu un telefon! Pa! . . .

Vanna se ridică palidă.

— Asta era?

— Ei, da. . . Ce mare scofală să pricepi. . . Te credeam mai deșteaptă . . . Hai, spune! Ai văzut cât sunt de ocupat! Îți convine diseară la șase?

Vanna vede roșu în fața ochilor. Se trezește la sgomotul palmei pe care a aplicat-o instinctiv pe obrazul ras și pudrat al lui Porcuța, aiurit.

— Din senin, Dom'le! repetă Porcuța, indignat, povestind întâmplarea la toți cunoscuții. Și eu care o credeam fată deșteaptă! . . . A înebunit tineretul ăsta! . . . Stricate fete Dom'le! . . . Stricate!

* * *

Vanna stă ca de obicei în incintă, puțin în fund, la stânga și la margine, căci domniile gazetari sunt foarte plini de neastâmpăr și tot timpul es pe ușă și nu vrea să deran-

jeze pe nimeni, nici să împiedece pe reprezentantul „Târbacei Ilustrate“, „Ghiontului“ „Harței“, sau „Reteveiului“, să respire puțin aer eșind pe culoare când se înăbușe în incintă.

Ședința a început. La stânga, opoziția discută și se înfurie, rând pe rând. Pe banca Ministerială, se înșiră: Medrihan încremenit cu ochii în tavan, Bursuc „tțtțâind“ la urechea vecinului, Bossy curățându-și unghiile cu o pilă mică, și mirosindu-și batista parfumată, Mogârțan frecându-și fără încetare chella cu palma stângă și trăgându-se nervos de cioc cu dreapta, Zbranca, zbârcit și murdar, Panaguță, frumosul după care se înnebunesc tribunele înțesate de cuconet de câte ori vorbește, Țăruș, rivalul lui Panaguță la succese, deși ciupit de vărsat, dar având avantajul svonului că ar fi furat sume fabuloase, Popeanța, disprețuitor și cu ochii roșii și lăcimoși de vechiu rabin Galițian. Pe fotoliul său, Președintele calm, cu ciocănelul și clopotul. În primele bănci, deputații dobrogeni cu nădragii lor largi, ascultă încruntați. Mai în fund ardeleni cu ceafa otova și cu mâini masive,

bănăţeni cu fruntea îngustă și cam aduși de spate, basarabeni cu vorba șâșăită și cu pingele butucoase, regăţeni de tot soiul și de tot felul. Lângă ea, Turtă, de la „Biciul“, ia note molfăind vorbele ce le scrie împreună cu un chewing-gum fără moarte. Molfăitul lui o enervează. O apucă un gust năpraznic de a-l face să-și înghită guma. Iși vâă degetele în cordon și privește în altă parte, căutând să desprindă ce rostește deputatul care tocmai acum s'a suit la tribună. Zadarnic! Vanna se scoală brusc și ese pe culoar, lăsând oratorul cu fraza neisprăvită. Acum merge fără scop pe cu'oarele verzi, cu mâinile în voie și cu ochii pierduți. Când un val de parfum o înconjoară, o amețește. Cu mâna stângă înțepenită din cot, cu cealaltă îndoită strâns, Ministrul Panaguță rivalul în frumusețe al blondului Ministru Florestan, trece pe lângă ea, aruncându-i o privire insistentă. Sufocată brusc, Vanna își reține cu greu tusea. La un coif de culoar, Panaguță mai aruncă o privire Vannei și dispăre.

— Ți-a pus gând rău, Domnițo, spune Apostol Checheriță, care a răsărit ca din

pământ lângă Vanna, îi apucă o mână și i-o sărută. Dar n'am să-i permit .. adică...

— Ce ?

— Tot mă omor !

— Iar ?

— Am găsit ceva grozav... Un nou mijloc ! Am să mor ca Socrate. Imi deschid vinele în baie.

— Păi Socrate a băut cucută.

— Da ?... Ești sigură ?... Cucută nu beau nici mort. În baie vreau să mor, în baie...

— Ai baie Dumneata ?!... Întreabă imper-tinent în spatele lor Zmucilă, privind galeș la Vanna. Apoi la ureche :

— Azi îmi placi la nebunie. Semeni leită cu nevastă-mea ! Zău !...

De după colț vin iar valuri de parfum și se ivește din nou Panaguță.

— Iar o ia pe aici ! Ți-am spus o să mă faci să las chestia cu Socrate sau cum dracu îi zice... Auzi ! Cucută...

Am să mă arunc de la etaj... De ce nu mă crezi Dudue. Zău, aș vrea să mor pentru Dumneata.

Aceleaș vorbe le toacă zilnic Apostol Checheriță. Le-a învățat și Vanna pe din-

afară. Știe că până la urmă, ușile fără clanțe vor izbi aerul puternic și că deputatul Checheriță va pleca furios strigând :

— Mâine nu mă mai vezi ! Voi muri în noaptea asta ca Nerone, sau ca Galileu, sau ca Decebal, sau ca unul din ăia știi Dumneata...

Iar a doua zi, când va veni la Cameră, primul pe care îl va întâlni, va fi Deputatul Checheriță.

Panaguță s'a oprit puțin în loc, să vorbească cu un deputat.

— Știi că acuma vine la noi, chipurile să ne întrebe ceva, spune Zmucilă.

— Ei, vine...Nu-l știi pe gomosul ăsta ? Nici la saluturi nu răspunde, darmite...

Deputatul Stroe a dat o perdea de o parte și privește pe Vanna dintr'o ușă. Zmucilă o trage de mânecă și-i face semn să se uite.

Panaguță s'a apropiat și vorbește cu Apostol Checheriță.

— Atunci... pe când discursul Dumitale?... Hein?... Il așteptăm... Un discurs... hein... je veux dire... un discours... bien senti !

— Da. Excelență. Voi vorbi Miercuri, la Mesaj... M'ați mai auzit...

Sunt foarte măgulit că vă interesați...

— Da, da bien sūr, spune Panaguță, trăgând mereu cu ochii la Vanna.

De sigur!

— Se tot dă încoace. Să știi că cere să-i fii prezentată, spune Zmucilă, Vannei la ureche. Vanna se întoarce să plece. Dar Panaguță face un pas și-i taie calea. Checheriță, gelos, trece între ei, dar Zmucilă salvează situația oprind pe Vanna în loc, cu un :

— Duduie, dă-mi voie... Domnule Ministru... Domnișoara Volbură!

* * *

Ce forfotă e azi în fața ministerului! E zi de primire. Intrarea e liberă abia la 12 fix. Încă dela 10 dimineața stau în fața ușii, zeci de persoane, cari se înghesuie inutil să ia un loc lângă clanță, cu toate că la ora venită, vor intra toți odată. Unii își fac vânt cu jurnale. Cucoanele își lipesc pudră pe nasul lucios. Câteva eleve de școală se lasă înghesuite, năuce de atâta lume. Tineri necăjiți și slabi discută comunismul și-l preamăresc, trăgânddin chiostecuri

anemice. Dudui fardate violent, își păzesc pantofiorii de „serpent“ de ciubotele mulțimii și braț la braț, câte două, trei, se plimbă pe trotuarul din fața ușii ministerului, vorbindu-și la ureche și chicotind cu sgomot mare. Mai deoparte, câțiva domni în vârstă, cu chelie și cu lanț de aur la vestă, au prins un prichindel de gazetar cu ghetele scofâlcite și părul vâlvoi și-l sâcăie, să afle cât o să mai stea „guvernul ăsta infam la cârma țării“, ce-a zis eri Ministrul Cutare sau ce are de gând Ministrul de Externe cu politica internațională. Pe când un căpitan spătos împinge în toate părțile să ajungă la clanța ușii, doar de o influența sentinela incoruptibilă, un plutonier major, gras și buhăit își șterge broboanele de sudoare apoi începe din nou să-și facă vânt cu „Glasul Monahilor“. Circulația e întreruptă pe stradă. Trăsurile întorc, automobilele cotesc prin alte părți. Singurul vehicul cu patru roți care are voie să treacă, este al celui cu „înghețată spicială,“ care, pe căldura asta, are atâta succes, încât abia își poate apăra căruciorul, de entuziasmul mulțimii. Cu încetul, s'au terminat și conver-

sașiile și afirmația unuia sau altuia că tortura de a sta la ușă e o „porcărie“, o „barbarie“, o „mișelie“ etc., nu mai stârnește discuții vehemente.

Deodată, un freamăt scutură pe toți. Automobilul Ministrului s'a oprit la ușă. Se face imediat loc, Dar numai pentru un moment. Toată lumea e atentă, ridicată pe un singur picior, gata să pornească la atac. Un sergent intervine spre a face loc Ministrului care altfel ar fi ridicat pe sus, zgâriat, sfărâmat, cu ochii scoși de sute de petiții, cu timpanele desfundate de sute de cereri. Un gazetar se repede, trece pe sub brațe, se strecoară printre lume, Dumnezeu știe cum și se pomenește în fața Ministrului, îi apucă o mână, i-o strânge cu cordialitate, râde cu sgomot și spune tare :

— Aveți azi una bună, Coane Mișule !
Eu v'am pregătit-o ! Citiți ziarul !

Ministrul dă să scape, se încruntă nervos, calcă pe picioare o cucoană, și intră în sfârșit pe când gazetărașul, ciufulit și jegos, râde încântat, de acuma pe o săptămână, spunând la unii și la alții :

— Ați văzut cum mi-a strâns mâna? Grozav ține la mine! Ce om, Dom'le... Dacă aveți vreo afacere... La mine...

Mulțimea fierbe. În valuri grele se repede asupra ușii. O doamnă astmatică leșină și e târâtă afară din noian, cu multă greutate. Nimeni nu are în cap o idee precisă. Toți știu însă hotărât, că trebuie să împingă și să înainteze. Ușa tremură din țâțâni. Mulțimea icnește, se opintește, trage, asudă, scrâșnește, strigă. De dincolo de gratii, portarul impasibil se trage de mustățile ca vrabia, dând din umeri cu neputință și arătând ceasul:

— E 12 fără un minut. Regulamentul e regulament. Când o fi 12 fix, o să se deschidă.

Mulțimea scrâșnește. Jandarmul dă o „șuetă“ portarului, care chicotește pe când își învârte foița cu tutun și scuipă printre dinți.

.....

12. A intrat toată lumea. S'a împrăștiat în Minister pe la toate serviciile. Vanna a intrat și ea în anticamera Ministerului. Aici conversațiile au și început. Ministrul e în-

tr'o comisie și lumea așteaptă. E un răs, o veselie cum mai rar s'a văzut! Sunt azi aci, mulți din „ăi mari“. Directori de ziare, deputați, foști miniștri și foști parlamentari.

Vanna tresare deodată, nici ea nu știe de ce. Ochii i se îndreaptă spre ușă. Acum își dă seama. După cum se deschide ușa, cel ce intră trebuie să fie Stroe... E chiar el. Cu mâna pe clanță, cu un picior puțin înainte, cu capul dat pe spate, deputatul privește printre genele apropiate, toată lumea din cameră. Vanna s'a făcut mică pe scaun. Privirea trece asupra ei, par'că ceva mai încet. Șeful de cabinet ese de la Ministru, vede pe Stroe, se duce în fugă spre el.

— Vă așteaptă! Ați venit cam devreme...
Cum termină vă introduc.

Apoi îi oferă propriul său fotoliu. Vanna cascadează ochii mari. I se pare ciudat gestu acesta al șefului de cabinet... Nu știe cum, dar totdeauna a văzut pe tinerii aceștia cu scaun ministerial asigurat în viitor, sclivisiți și brutali. Impingând lumea, rupând petițiile, fîpând obrăznicii cucoanelor, înjurând printre dinți sau chiar mai tare, oamenii cu nevoi. Dar nici odată, chiar la cei mai

politicoși, la cei servili, mai josnici față de alegătorii influenți ai partidului, la nici unul din acei care spun: „cu plecăciune;“ — „Respectele mele!“ oricărui cap de bătauși din provincie, n'a văzut simplul gest, al tânărului de adineaori.

Stroe a mulțumit din cap și s'a așezat. Au venit să-l salute aproape toți cei din cameră. A spus o vorbă ici, una colo, a zâmbit puțin, iar când s'au retras ceilalți, a rămas cu ochii pe jumătate închiși, sprijinit de speteaza fotoliului. Doar biroul șefului de cabinet o desparte pe Vanna de Stroe.

Niciodată n'au fost așa de aproape. Vanei îi e ciudă că nu poate să privească cu perfectă liniște pe Stroe. I se pare că deputatul ascunde ironii sub genele dese și negre. Nu se simte bine de loc. Ar vrea să se ridice, să plece. Il urăște, mai cu seamă că i-a luat și rându-l la audiență.

Dascălul Țâțârcă, deputat de Caraș, a cărui mare simpatie e Vanna, se apropie de ea. Râde arătându-și strungăreața și-și mângâie pletele lungi, barba și mustățile cu mâinile noduroase și arămii.

— Tot prin ministere, ducă ?

— Tot.

— Tot cu Maria Ștefan ?

— Tot.

Dascălul Țâțarcă își trece arătătorul pe sub mustață. Ii vine să scuipe dar se reține. Iși aduce aminte că poartă haine orășenești și inel de aur cu blazon la mâna stângă. Râde iar.

— Duducă dragă, ce te mai ostenești? Degeaba-s toate. Uite îți spun eu. Țăranii își răi. nerescunoscători. Și Maria Ștefan e țărăncă. Nu căta că-și spune „Domnișoara“ Ștefan. Și c'a învățat și ea două buchi. Intreabă-mă pe mine de țărani că mi-au mâncat și sufletul din mine. Eu niciodată n'am putut să-i sufăr. Sunt buni la vot. De aceea nici nu mă duc în sat, acolo unde eu am avut nenorocul să mă nasc, decât la alegeri. Uf!

Bine c'am scăpat de ei !

Deputatul Țâțarcă râsuflă odată tare, pe nas, ca de ceva foarte neplăcut. Fără să vrea, ochii Vannei alunecă spre Stroe. Il vede zâmbind ironic, cu privirea la unghiile făcute cu Oja ale colegului său. Acesta scoate cu neglijență o tabacheră de aur bă-

tută în pietre și aprinde o țigară cu bricheta micuță care poartă blazonul și numele lui pe hârtie.

— Nu fumezi ?

— Nu, mulțumesc !

— Păcat ! Astea sunt țigări comandate pentru mine special. Au tutun de Macedonia în ele. Le-ai văzut, nu ?

— Da, mi s'a și vorbit de ele.

Țâțârcă râde măgulit. Stă o clipă la în-doială, apoi deșartă țigările și le oferă Vannei.

— Uite... chiar dacă nu fumezi. Să le ai amintire de la un om căruia îi ești foarte simpatică. Și să mai știi un lucru dela mine : să nu ajuți niciodată țărănoii. Dă-le la cap cât poți și când poți. Așa să știi de la mine.

A rămas iar singură Vanna. Pornirea lui Țâțârcă tocmai împotriva celor de teapa lui, celor cari l'au ridicat, cari și-au pus nădejdi în el : „unul de ai lor,” o doare. Dar se gândește că e „omenesc.”

— Imbecil ! . . . Cretin ! . . . Ieși afară !
Imediat ! Vasile dă-l afară !

Șeful de cabinet e în culmea furiei. I

s'a deranjat chiar părul, iar cravata s'a mutat puțin spre stânga. Impinge cu o mână un domn înalt, cu părul alb, îmbrăcat cu o haină de piele.

— Da unde te crezi aici? Espèce d'idiot! . . . De ce crezi că sunt pus eu aici? Ți-am mai spus să aștepti că 'nu te poate primi! Auzi Dumneata! . . . Să dea busna în biroul Ministrului neanunțat! Ce, aici e crâșmă?

Domnul bătrân s'a cocoșat sub povara vorbelor grele. Tot sângele i s'a suit în obraji și tremură fără să scoată o vorbă. Strânge la piept, cu priviri rătăcite, o geantă de piele roasă, plină de dosare.

— Te rog să părăsești imediat sală, spune șeful de cabinet puțin mai calm.

S'a închis ușa în urma bătrânului.

Tânărul zâmbește încântat de el. Simte nevoia să vorbească, să spuie, să explice :

— Cum v'a plăcut Domnule Deputat? se adresează el lui Stroe. Asta e prima oară că se întâmplă să între cineva neanunțat. Tț, tț, tț. Il cunosc eu pe ăsta. E foarte îndrăzneț. De vreo trei săptămâni vine zilnic și vrea să intre la Ministru. Am

teancuri de cărți de vizită de la el. Dac'ar
intra așa toată lumea . . .

Apoi către Vanna :

— Vai, Duduie! Mă ertați dar v'am dat
rândul. Imediat după Domnul Deputat Stroe
veniți Dv. A doua. Nu vă supărați. . .

— Nu face nimic, spune Vanna.

Tânărul pleacă. Obrajii Vannei ard. Se
aștepta s'o roage Stroe să intre ea întâi
să-i cedeze locul *ei*, dreptul *ei*.

Intoarce capul. Deputatul o privește stă-
ruitor. Ce mai vrea?

— Poftiți, spune șeful de cabinet din
pragul ușii.

Stroe s'a sculat tot cu ochii la Vanna.
A intrat și fata abia a avut timpul să-i
vadă mâna albă și nervoasă pe ușă.

— Prost crescut, își spune Vanna.

Și nu știe de ce vorbele astea îi par grele,
grele. S'a speriat de ce a spus, ca de ceva ce
nu trebuia să facă. Zgomotul din jur o
amețește. Fumul de țigări o orbește. Să-l
aștepte să iasă? Să intre ea după Stroe?
Nu!

Vanna a plecat. Jos pe scări. In stradă.

Și Maria?

Vanna râde cu răutate.

— O să plângă și azi . . . S'a obișnuit!

* * *

Maria Ștefan s'a jigărit rău decând a venit la București. E trasă la față și vânătă pe sub ochi și rochiile îi atârnă pe ea. Se ține după Vanna pe la toți miniștri și o așteaptă la eșire cu ochii mari, întrebători. Și când Vanna îi spune : „Nici la ăsta n'am făcut nimic, mergem la altul!“ ochii ei umezi o clipă, se usucă de speranță caldă. Astăzi, iarăși ca de atâtea ori , Vanna i-a spus Mariei :

— Măine trebuie să mă duc la Ministrul Popeanța.

Maria a oftat dar nu prea adânc. Are ceva de spus.

— Il cunoști pe deputatul Stroe?

Vanna tresare. Nesuferitul ăla care se face că nici n'o vede . . . Singurul din toată Camera? . . . Aproape brutal răspunde :

— Nu-l cunosc!

Mariei îi lucesc ochii.

— E foarte drăguț. Brun, înalt tânăr . . .
numai vreo 40 de ani . . .

— Ei și?

— Știi eri te așteptam jos la Cameră . . .
A eșit deputatul Catană și Stroe. Catană
mă cunoaște bine. M'a văzut, m'a salutat
și m'au luat cu ei. Pe drum au vorbit de
cazul meu, de dumneata. . .

— De mine?

— Da. . . Domnul Catană a oprit auto-
mobilul la Ziarul Universul. Domnul Stroe
s'a dat jos. Pe mine m'a adus Catană
până acasă. Pe drum mi-a spus că Stroe e
amorezat lulea.

— De cine?

— De dumneata.

Maria așteaptă efectul. Vanna a încrețit
sprâncenele.

— Amorezat!?. . . Nici n'a încercat să
mă cunoască măcar. Nici nu se uită la
mine. . . Asta e iubire la dumneata?

— Poate că e timid.

— Timid! . . . , unul ca el?

— Te iubește. . . te iubește. . . insistă
Maria Ștefan. Știu sigur!

* * *

Seara când se întoarce din oraș, Vannei îi place să vie cu trăsura. Acuma a făcut la fel. E ceață și răcoare. A obosit-o ziua ei de alergături, de intervenții și de conversații inutile.

Vanna se ridică pe jumătate și privește înapoi. Acelaș automobil mic și negru o urmărește. De când a scoborât Dealul Mitropoliei se ține după ea. De întuneric nu se vede numărul, nici omul dela volan. Poate că e o coincidență ; dar Vannei îi pare o certitudine și în mintea ei se rostogolesc acelaș gânduri : de ce se ține de câteva zile automobilul ăsta după ea ? ... Azi, de ce s'a găsit pe lângă ea aproape tot timpul, Stroe ? Și deputații își dădeau coate ! ... Și râdeau ... Iși vorbeau la ureche când o vedeau ... Zmucilă i-a spus chiar că e gelos Șelvar, deputatul turc, s'a apropiat binisor de ea și i-a spus la ureche: „Chilipir, bre ! Parale lui gros !“ și Vanna s'a fâstăcit. Până și Cacatoesul a devenit de nesuferit. Cum o vede pe Vanna râde cu hohote și-i face cu ochiul. Și poate că Stroe nici nu se gândește la așa ceva... Sigur că nu se gândește. Ar fi încercat s'o

cunoască de atâta vreme de când vine mereu la Cameră.

Vanna privește iar înapoi. Automobilul merge încet în urma trăsurii. Vanna tresare nervos. La lumina unei vitrine, i s'a părut că recunoaște figura lui Stroe. Ce mai vrea? Ce mai vrea? Ii vine să sară jos din trăsură și să se ducă să-l întrebe. A ajuns aproape de casă. Poate că nu e el. Nu se vede bine pe ceața asta. A ajuns.

— Oprește!

Automobilul mic și negru s'a oprit o clipă, apoi s'a îndreptat pe o stradă laterală și a stopat.

— Totuși e Stroe la volan. I-am recunoscut profilul.

Trăsura a plecat. Vanna sună din nou, înfrigurată. De ce nu se descurie astăzi ușa mai repede? ...

— Domnișoara Volbură?

Ca din pământ a răsărit lângă ea, un prichindel cu părul negru lucios și cu sprincene stufoase.

— Eu sunt. Ce e?

— Poftim!

Vanna a rămas în mâini cu o scrisoare.

Se întoarce să întrebe dela cine e . . . Nu mai e nimeni, lângă ea. Prichindelul a intrat în pământ. Și ceața se lasă tot mai deasă. Nu e încă nimeni acasă.

Prin plic se simte ceva tare. Cine știe ce farsă, gândește Vanna. Plicul e pecetluit de trei ori cu ceară roșie. Îl deschide. Înăuntru : o reclamă pentru Sinaia, un plic mai mic pe care scrie, „Platină și briliante veritabile.“ O bucată de hârtie dată la mașină. În plic, înfășurat într'o foiță albastră, un inel ! Vanna îl ia și-l pune în deget. Apoi citește rândurile de pe hârtiuță.

„Primiți aceasta ce vă poartă noroc. De veți putea păstra secret și nimeni nu va afla de aceasta, darul se va înlocui cu altul, tot mai frumos și valoros. Veți primi și alte daruri prețioase. Donatorul necunoscut rămâne anonim. „Honny soit qui mal y pense.“ Textul cu greșeli de ortografie. Se vede că a fost scris cu o mașină străină. Cine și-o fi permis ? . . . Cine poate să-i trimeată cadouri ? . . . Asta-i bătae de joc!... Vanna scoate inelul din deget și-l aruncă pe masă.

„Primiți aceasta ce vă poartă noroc . . .“

Noroc ? ... cum îndrăznește ? ... A dat ea dreptul să i se ureze noroc de cineva ? Și-a manifestat ea prin ceva că-i lipsește norocul ? Vanna fierbe de necaz și de indignare. Ese repede din odaie. Are nevoie să vadă pe ceilalți, să vorbească cu ei, să râdă, să se liniștească ... Dar se oprește și vine înapoi. Dacă e dela *El* ? ... Era cu automobilul în urma ei. El era ! ... Acum e sigură ! A vrut să-și bată joc de ea. Un îngâmfat ... un nesuferit. Un parvenit ! „Hony soit qui mal y pense!“ Adevărat !..

Dar dacă nu e el ? ... Dar cine să fie altul ? Și reclama pentru Sinaia ? ... Acolo are Stroe o vilă vestită ... El trebuie să fie ! Dar de ce să-și bată joc ? De ce ? ... Cine i-a dat voie ? Cum de a îndrăznit ? ... Drept cine o ia ? Bătae de joc ! ... Da, bătae de joc ! ... De spus n'are să spue ea la nimeni. I-ar fi și rușine.. Ar râde toți.. Inelul ? .. Da.. o să-l poarte la Cameră. Poate descopere ceva..

* * *

Cu toate că azi nu e zi de primire, în anticamera Ministrului Mimoacă, este foarte multă lume. Toți au intrat prin fraudă. Unii

tineri spilcuiți și duduî mânjite violent, pentru că sunt prieteni cu șeful de cabinet și el, tot așa de elegant, cu umerii lați de vată și cămașă de mătase roșie. Câțiva itari burtoși, deputați, sau „in spe“, au intrat probabil cu o încruntătură, sau cu o încordare a pumnului puternic pe bâta noduroasă, argumente la care bietul portar n'a putut rezista. Două doamne în doliu, mâncate parcă de molii au înduioșat inima cerberului mustăcios dela ușe, cu lamentațiunile lor :

— Gândește-te că ai și Dumneata o mamă !...

— Dă-mi drumul și să-ți ajute Dumnezeu la copii Dumitale !...

De toate se găsesc în anticamera Domnului Mimoacă. Dar mai ales țigări și hârtii. Hârtii, maldăre, pe biroul șefului de cabinet, mormane, pe masa dactilografiei, grămezi, pe jos și în coșul de sub birou și pe lângă el, hârtii cu diverse instrucțiuni, scrise caligrafic pe pereți și pe uși și iar hârtii în buzunarele domnilor și în gențile cucoanelor, scrise frumos la mașină sau caligrafiate cu cerneală violet și peniță Klaps.

Și țigări, scrum pe jos și pe mobile, fum

des în aer, mucuri peste tot. Servitorul nici nu prea le mătură. Le mai îndeasă și el prin colțuri, așteptând curățenia cea mare, la schimbarea de guvern.

Și lumea așteaptă! Provinciali care au venit plini de nădejdi și s'au izbit de ușile veșnic închise ale Ministerului, de răcnetele portarului sau de nesfârșitele amânări ale Domnului șef de cabinet, așteaptă minunea, mai grozavă ca cele de pe vremea lui Christos, să se moaie inima Domnului șef de cabinet și să permită numai o secundă, „zău, numai o secundă!“ să vadă pe Domnul Ministru. Zadarnică așteptare! Zadarnică nădejde!

Ușile rămân închise. Ministrul e invizibil!

— Unde e Domnul Ministru, întreabă Vanna, pe D-I șef de cabinet.

Aveam oră la 10. E aproape 12.

Șeful de cabinet râde cu satisfacție, își scutură țigara pe birou și mormăie printre dinți, pe când și-o aprinde cu bricheta cu monogram :

— Vino mâine!

O cucoană intervine jalnic :

— Domnule șef! Iar mâine? Eu viu de patru zile...

— Ei, Madam ! Sunt oameni care vin luni în șir și tot nu-l văd !

Șeful de cabinet se îndreaptă țanțoș spre fereastră și privește să vadă dacă i-a venit automobilul. Se oglindește puțin în geamul nespălat al ferestrei și surâde pătruns și mulțumit.

— Nu există mijloc să-l pot vedea astăzi ? întreabă din nou Vanna. Am neapărată nevoie să-i vorbesc. Ce Dumnezeu ! In nici un minister nu mi s'au făcut dificultăți ca aici.

Șeful de cabinet își privește blazonul fantezist de pe inelul greu de aur din degetul mic și râde :

— Se poate, Dudaie ! Aici e altfel ! Aici și cu Dumnezeu din cer să vii și Domnul Ministru nu primește.

— De ce ?

— Pentrucă nu primește. Are el așa un principiu să nu primească.

— Niciodată ?

— Foarte rar. Aproape niciodată.

— Dar unde e acum ? Poate îl pot găsi în altă parte, insistă Vanna.

Șeful de cabinet râde :

— E aici.

— M'ai anunțat ?

Șeful de cabinet s'a așezat la birou și se iscălește caligrafic, de mai multe ori, pe o hârtie cu antetul Ministerului.

— Să te anunț?... Ce idee ! Nici nu m'am gândit. Ha, ha... Auzi !...

Ce-i vine în gând ? Ha, ha... E foarte ocupat ! Cum o să-l deranjez ? Se poate una ca asta ? Ha ! ha ! ha...

.

. Ora 1 și 10. Domnul șef de cabinet a plecat pentru că a fost anunțat că-l așteaptă automobilul jos. Lumea din anticameră a amorțit, toropită de așteptare. Nici măcar deputații nu mai au gust de vorbă. O bătrână mică plânge într'un colț. Vannei i se face milă. O strânge inima, dureros și cald. Lângă două fete palide, cu ochi disperați, un servitor murdar, cu cap turtit de cretin, a înțepenit în picioare, cu mâinile în jos și cu ochii bleoșiți la cine știe ce vedenie.

— Domnule !

Servitorul nu mișcă. Pare că n'aude.

— Hei, Domnule !

O tresărire.

— Ha ! Ci-i ?

— Spune-mi te rog, Domnul Ministru e tot aci ?

— Hă, hă ! D'apoi cum nu ? Că tăt a-cilea stă, dă cum vine, pân' pleacă.

— Du-te te rog să vezi dacă-i aici.

— Păi dacă-ț' zâc pă cum că-i aici, ce tăt mă conturbezi. Meri cu mine șă-i vidé.

În spatele servitorului, care lasă în urmă o dâră de parfum natural, Vanna a intrat într'o săliță întunecoasă.

— No vezi ? Iacă-i capelu și bățu !

În adevăr în cuier stau o pălărie și un baston.

— Și ușa asta ce-i ? întreabă Vanna.

— Sst ! Taci măre din gură !... Acolo-i Dom' Ministru !.., Hai ș'om mere.

Au eșit iar pe sala mare. Servitorul pleacă să încremenească iar în anticamera mare cu ochii blejdiți în tavan.

Vanna a rămas la ușa sălii cu cuier. Nu știe nici ea ce o ține aici de ore întregi. Ar fi putut să plece... să vie altă dată... cu altcineva... să vorbească lui Mi-

moacă, la Cameră... sau să vie cu un deputat la el... sau cu Popescu, căruia nici o ușă nu-i rezistă... Nici ea nu știe de ce a stat. Afară e așa frumos și soare! Și acolo e fum și praf, e murdărie... Și oamenii aceia înăcriți, fetele speriate și palide... bătrâna în doliu care plânge...

Și Vanna a avut o bunică și i-a murit. Și bătrâna aceea cu batista la gură, par'că semăna cu ea.

Sala mare, unde e acum Vanna, e întunecoasă și goală. Ușa anticamerei și ușa săliței cu hainele Ministrului, se deschide tot pe ea. Nu e nimeni pe coridor. Servitorii știu că Ministrul nu primește și au plecat pe la treburile lor. De afară, se aude bătând un ceas.

— Unu și jumătate, gândește Vanna.

S'a deschis ușa anticamerei. Cu pași mărunți și grăbiți, a eșit bătrâna în doliu cu batista la gură. Are mânuși negre și o geantă cu toartă. E mărunțică și zbârcită. Vanna o privește și-și simte ochii arzând. Bătrâna scoboară încet scara ținându-se de balustradă. Cu răsufierea reținută, Vanna o privește, cu ochii arși. Ar vrea s'o ajute,

s'o ia în brațe, s'o ducă, să-i dea ce cere, s'o facă să zâmbească. Bătrâna s'a împiedecat de o treaptă, s'a agățat de bara scării și oftează. Privește odată spre Vanna cu ochi albaștri, clari, apoi își șterge lacrimile.

Vanna o vede până la jumătate, apoi numai batista de la gură, apoi numai vârful pălăriei de doliu, apoi nimic. A scoborât. Dar în urma ei au rămas pe coridorul întunecos și nemăturat, țipete de desnădejde, urgie și frământări de suflet. Și par'că în urma bătrânei, aude blesteme grozave. Vanna se înfioară. Mâna ei împinge o clanță. Apoi a doua. A intrat.

* * *

Dintr'odată, îi pare Vannei că odaia e goală. Pășește încet pe covorul turcesc, din cabinetul Ministrului. Dar ceva la fereastră s'a mișcat. Vanna încremenește pe loc. Ministrul s'a întors brusc. E foarte palid și sprinceana dreaptă e așa de ridicată de aproape îi atinge părul. Ține în mână o revistă. Intreabă răgușit:

— Ce vrei? A, Dumneata ești, Domni-

soară? Toemai acuma vii?... Nap...
Ce dracu o fi? Spune-mi repede un
mare împărat francez, cu opt litere. In-
cepe cu „Nap“... Cum dracu îi zice că-l
știam... Nap... Nap...

Vanna holbează ochii mari. Privește spre
Ministru. Ii vede revista din mână cu pă-
trățele albe și negre, de cuvinte încrucișate.
Incremenește. Șeful de cabinet, se plimbă
cu automobilul, Ministrul desleagă șarade...

— Nap... Nap... Cum Dumnezeu am
uitat?... Tiii! Împărat francez cu opt
litere... Nap...

Mașinal, Vanna spune: --

— Napoleon!

— Evrika! Evrika! Na-po-le-on! Bravo!
exclamă Ministrul. S'a așezat la masă și
scrie. Vanna se apropie. În fiecare căsuță
a jocului, vine câte o literă.

— Domnule Ministru!

— Ei, bravo! Acu văzui și eu că ești
deșteaptă! Mi-au mai spus-o și alții. Dar
știi... nu credeam. Ei, m'ai dispus. Bravo!

Ministrul râde mulțumit. În capul ca o
bilă de fildes, lăcesc ochii negri și lungi.
Are mâini subțiri și plete zbârlite. Vanna

e amețită. Nu-i vine să creadă. Țsta e faimosul Mimoacă, de care tremură o țară?... Țsta e omul în care România și-a pus nădejile în afacerile ei?!... Cuvinte încrucișate... Ministrul continuă impasibil :

— Poc ... Poc ... Cum dracu îi zice ? la stai jos Duduie. Uite ici. Slut. Cum se mai zice ? Îmi trebuie un cuvânt cu cinci litere. La mine are „poc“, la început. Poc ... poc... ce poate să fie poc?...

Vanna a amuțit. E îngrozită. Ar vrea să fugă să, țipe, să strige după ajutor. O clipă, crede că e singură în cameră, cu un nebun.

— Poc, poc... ce-o fi oare. Slut... N'auzi Duduie? Cum se mai zice la slut?

Vanna a încremenit lângă masa de lucru, pe care stau dosare și petiții în maldăre.

— Probabil nerezolvate, își spune Vanna.

— Poc, poc...

Ținându-și fruntea cu mâinele, Ministrul ronțae coada creionului în colțul gurii.

Vanna crede că dacă îl ajută, o s'o asculte și el. Are atâtea să-i spue! Nu de Maria Ștefan. Ministrul n'ar asculta-o. Dar oamenii aceia care așteaptă dincolo și bă-

trâna în doliu care seamănă cu bunica ei moartă și care a plecat plângând...

— Poc, poc ... cinci litere ... slut ...

Vanna are o tresărire nervoasă. Apoi brusc :

— Pocit, Domnule Ministru.

— Evrika, evrika. Bravo ! Exact !

În culmea fericirii, Ministrul pune literele în pătrățelele respective.

— Ei, da deșteaptă ești, bravo ! Poc ... pocit !

— Domnule Ministru ! Vă rog ... Numai cinci minute de atenție, vă rog ! Trebuie să vă spun ...

— Cum ? Ce spui ? Taci că nu pot deslega ... Necurat ...

— Domnule Ministru ...

— Taci Dudaie, n'auzi ? Ei, comedie ! Necurat ... necurat ... cum se mai zice la necurat ? 6 litere ... cu *m* la început ... *m...*
m ...

— Domnule Ministru ...

— Dudaie, mă enervezi ! Ori ai venit să-mi ajuți ori — dacă nu ... *m...* *m ...*
Ce dracu o fi ?

Dar Vanna nu poate să tacă.

— Domnule Ministru așteaptă lume afară, lume multă necăjită ... sunt oamenii din provincie care își cheltuesc banii ca să găsească ușile închise și e o bătrână. Domnule Ministru. O bătrână în doliu care plânge ... Domnule Ministru ?

Ministrul ridică puțin capul cu ochii pierduți în vag :

— Duduie, termină te rog, sau pleacă ! Nu mă interesează, n'auzi ? Și mai întâi cine te-a adus aici să mă turburi ?

Mâna Domnului Mîmăcă se îndreaptă spre sonerie. Vanna se repede să-l oprească, arșă ca de biciu.

— Nu e nevoie... Plec singură... Domnule Ministru... dar nu uita ce ești... te rog, ești dator... Dă-le azi drumul să vie să-ți spuie toți, ce-i doare... Te rog...

Ministrul privește, în sfârșit, pe Vanna. O clipă fata crede că s'a trezit din furia cuvintelor încrucișate. Are în ochi ceva blând. Parc'ar înțelege. Și Vanna insistă :

— E o bătrână care plânge, Domnule Ministru...

— Dă-o dracului ! țipă de odată Ministrul. . . Și pleacă și Dumneata ! m'ai amețit. . M. . m..

Vanna știe cuvântul cu *m* la început și cu 6 litere. Și cuvântul acesta e așa potrivit, încât se scoală de pe scaun și îl strigă Ministrului, aproape de el :

— *Murdar* e, Domnule Ministru ! *Murdar* cu 6 litere ! Cum nu l-ai ghicit mai curând ?... *Murdar*... *murdar*...

Ii tremură bărbia Vannei de revoltă. Ii vine să plângă. Dar nu vrea, în fața lui. Se repede la ușă. În urma ei aude pe Mimoacă, mormăind satisfăcut :

— Evrika ! *Murdar* ! *Murdar* ! Ej, bravo ! *Murdar* ! Bravo !

* * *

Vanna cunoaște multă lume la Cameră. Și nu știe unde să privească mai întâi, să răspundă la saluturi. Dar nu mai urcă Dealul Mitropoliei cu încrederea și tragerea de inimă de mai înainte.

A început și ea să creadă că avea dreptate deputatul acela, mai în vârstă, care i-a spus lângă fereastră, de unde se vede un cartier întreg al Bucureștilor.

— Mult curaj ai, Domnișoară, și te admir

că vii aici. Eu să fiu în locul Dumitale, m'aş lecuî pe toată viaţa de bărbaţi.

Vanna se întreba atunci, de ce. Acuma nici nu vrea să se mai întrebe. La Cameră o duce voinţa ei de a reuşi să obţie dreptate.

La început a fost milă, simpatie pentru Maria Ştefan,

Acuma e încăpăţânare. Ce Dumnezeu! Nu se poate reuşi, când ai dreptate?... Cunoaşte doar atâţi oameni cu trecere: Cârloanţă, poetul care scrie aşa frumos şi ţine discursuri aşa greoaie, care-i cumpără flori şi-i face versuri; Apostol Checheriţă, deputat de Baia-Mare care-i sărută mereu mână şi-i spune că vrea să se omoare pentru ea; Zmucilă, tânărul pasionat al Camerei, care o „adoră” şi-i găseşte asemănări uimitoare cu nevastă-sa; Şelvar, minoritarul care-i aduce ţigări de contrabandă; Cocârţă, slab şi pletos, zis şi lisus, care a poreclit-o, Baroneasa Veczera; Cacatoesul care vrea să se bată în duel cu toată lumea pentru dânsa, şi-i repetă de zece ori pe zi. „Ta pe un tâine îl îputc! Eu trag ttratnic...Nemerec un dop de tampanie tând trag în aer... Ta pe un tâine printeto... Mario Teredo!”

Și mai știe Vanna multe și o amuză să-și le reamintească. Dar azi nu are chef. Nici chiar poezia absolută a deputatului Balahură, pe care a adus-o acesta plocon, n'o poate înveseli.

— Înțelegi, Domnișoară? E absolută!.. Intr'o limbă nouă, creată de mine... limpede și clară... Ți-am dedicat prima poezie. Am să scot un volum numai cu poezii d'astea. Ascultă și păstrează'o!

laio

Oiduisne

Zauts nol ja

Ttajhcs rrorb

Ulugiust ozaic

Uluit ousan ases au

Orot otaichsam ases au

Alodna esdag ugnés io

Ugnés odna io

Alodna ugnés

Ugnés io

Esdag

Ani!

— Ce e asta? Ce înseamnă?

— Nimic! Nu v'am explicat? E absolută. Așa scrie Rudolf Blümner, ăl mai mare

poet german. Totul e absolut : și rimă și ritm și limbă.

--- Bine, dar ce spune în ea ?

— Nu spune nimic ! Aici e lovitura ! N'ai nevoie de tâlmăcire. O simți. Asta pe care ți o citii exprimă iubirea pătimașă.

„Rrorb“ și „esdag“ se vede de cât colo că e dorință...

Pe urmă „alodna“ : mângâiere... „ugnes“ : gelozie... și finalul „Ani“ ! e suprema chemare... „Ugnes io, esdag... Ani!“

— Da, foarte interesant, dar greu de priceput.

— De ce ? Fiecare înțelege ce vrea el. Eu spun ce am înțeles : iubire pătimașă. Dumneata poate înțelege altceva...

.

Și Vanna mai știe că e în Cameră o „ra-
ra avis“. Un om pe care l-a văzut numai
trecând pe sală, singur, șezând tăcut și atent
pe un fotoliu; pe care l-a auzit o singură
dată vorbind rar și lămurit și care par'că
nici n'ar fi zărit-o, așa n'a încercat s'o cu-
noscă și să se apropie de ea. N'a vrut să
întrebe de el.

Știe numai că-l chiamă Stroe... Atât !

Astăzi nu e la Cameră. Și Vanna e plicisită. Stă în sala așternută cu postav verde și în jurul ei s'au adunat mai mulți deputați.

— Ce-ați mai făcut Excelență, întrebă Vanna pe un Ministru.

— Văd că tot vîi pe la Cameră.

— Pentru Maria Ștefan. Până nu se termină chestia ei, sunt obligată să viu mereu. Aici găsesc pe toți puternicii zilei.

— Iți dă ceva ?

Vanna tresare.

— Nu.

Deputatul Cocârță râde prostește.

— Mă duc, spune Vanna jignită. Bună-ziuă.

Se întoarce și se lovește aproape de Popeanța, ministrul de Externe.

— Ce faci, Domnișoară? Când vîi la mine să-mi faci o vizită că am auzit că le-ai făcut la toți.

— La toți care puteau să mă ajute în chestia Mariei Ștefan.

— Poate pot să te ajut și eu. Ia vino pe la mine să vedem.

— Bine. Viu mâine atunci.

— Te aștept Duduie. La 11.

Ministrul lasă buza de jos să-i atârne. Privește pe Vanna cu vădit interes, cu ochii roșii și pe jumătate închiși.

Are în colțul gurii o lulea din care pufăie mereu. Câțiva cățeluși ai Ministrului, s'au apropiat și se gudură, pe lângă el.

— Excelență, ați avut un minunat discurs la Mesaj!

— Grozav! Eu în viața mea n'am auzit ceva mai...

— Strălucit, mai...

— Bine documentat, mai...

— Tare și spiritual...

Ministrul trage încă odată din lulea, se chiondorăște la Vanna și spune.

— Ai ochi foarte frumoși, Duduie

Apoi îi sărută mâna, întoarce spatele, și o pornește spre incintă legănându-se pe șolduri, ca de obicei.

Suita repetă după Ministru :

— Frumoși ochi!

— Și păr!

— Și mâini!

Și pornesc și ei după Excelența Sa.

* * *

— Il știam foarte spiritual pe vremuri pe Diomède.

— Pe Domnul Panaguță?

— Da, pe Diomède. A studiat în Anglia...

Știi : humor englez. Dar când l-am auzit adineaori vorbind cu Dumneata, mi-am pierdut toate iluziile. S'a tâmpit de tot. Cretin! Ce Dumnezeu!

Deputatul Neptun Vasile, își trece batisuța de mătase pe la nas. Vanna râde ușor. Sunt singuri pe culoarul întunecos. Pe geamuri se prelinge ploaia.

— De altfel, continuă Neptun, trântindu-și glezna stângă de genunchiul drept, ce să mă mir? Chiar eu mă tâmpesc în fața Dumitale. . . Ca Stroe! Nu știu ce ai? Privirea prea dreaptă. . . ori cugetul prea curat ... ori ochii prea mari ...

— Nu-s mari ochii mei, dar lasă astea ... Vroiam să te rog să mergi cu mine la Ministrul Țăruș. Am auzit că-l cunoști bine. Aș vrea să-l rog ceva.

— Iar chestia Mariei Ștefan, desigur.

— Bine înțeles. Până nu se termină, nu mă las.

— De cine depinde?

— Eu știu? Când de unul, când de altul. Uite de exemplu, mâine mă duc la Ministrul Popeanța. . .

Seara a început să se lase. Un ușier aprinde lampa. Deputatul Neptun schimbă altă gleznă pe alt genunchiu și începe;

— Duduie . . . Ești frumoasă . . . Imi placi! . . .

* * *

Se intră foarte greu la Ministrul Popeanța. Adică nu se intră de loc. Dar pentru că s'au dat ordine speciale, Vannei îi ese înainte însăși Eminența Sa șeful de cabinet și e introdusă imediat. In dosul unui birou stă Ministrul și scrie.

— Sărut mânuțele Duduie, sunt la dispoziția Dumitale în două minute. Dacă ești bună să treci dincolo, până expediez pe Domnii parlamentari. Ai văzut ce de lume era în anticameră !

Binișor, șeful de cabinet a împins ușile capitonate și a vârât capul cu claia de păr admirată de Vanna adineaori.

— La ordine Excelență ! Ați poruncit ?..

— Condû pe Domnișoara în cabinetul secret.

Înainte de a eși, Vanna vede că în cabinet a intrat un popă tânăr cu barbă neagră.

* * *

Cabinetul „secret“ e o cameră ca toate camerele. Biurou, fotolii, canapea, masă, telefonul și eternul covor turcesc drept în mijloc. Într'un colț galoșii, pălăria și paltonul Excelenței Sale.

O pendulă pe cămin, cu doi amorași de bronz, s'a oprit la ora trei și douăzeci. Perdelele sunt trase. Din când în când sună telefonul. Prin pervazurile capitonate, răbufnesc trântituri de uși sau glasuri ridicate. Se simte că dincolo e zarvă și mișcare mare. Trec minutele. Trec încet. Cineva bâjbâie la clanță și în prag apare însuși Ministrul. Buza de jos îi atârnă lăsând să se zărească un șir de dinți verzi. În colțul gurii ține o lulea. Popeanța s'a oprit în prag și privește fix la Vanna cu ochii spălăciți și lacrimoși, prinși între pleoape

roșii și cu genele mâncate. Mustățile lungi se lasă jalnic în jos spre bărbia ascuțită.

— Când te gândești că sunt imbecile care mă invidiază în clipa asta, își spune Vanna încercând să suradă rictusului binevoitor al Domnului Popeanța.

Ministrul s'a trântit cât e de lung pe canapea. Picioarele îi atârnă pe pământ pentrucă n'are loc destul.

— Vă e rău ?

— Pâc, pâc, trage Ministrul din lulea. Rău?... Pâc... Mi-e bine că pot să te privesc... Vino mai aproape, aproape, aproape...

— Dar...

— Ascultă Domnișoară... Vrei să-ți fac ce mă rogi ? Vino mai aproape.

— Domnule Ministru... Am aici petiția Mariei Ștefan. Vă rog s'o cetiți

— Dacă nu stai lângă mine, n'o citesc.

Vanna se așează binișor pe un scaun căci pe canapea nu mai e loc.

— Ei bine, dar trage scaunul mai aproape... Așa... altfel nu ți-o citesc... Dă-mi mâna, pâc, pâc, pâc,... lîîîî... îîîîî... îîîîî... citește Ministrul. Ha ! ce idee ! Dar nu depinde de

mine. Să te duci la Panaguță, ministrul de comunicații. Pâc, pâc. pâc, pâc... Na, că mi s'a stins pipa.

Ministrul tușește, se scoală greoi și pune pipa pe birou.

-- Iar nu depinde de nimeni, gândește Vanna dezolată. Vede alt cabinet „secret“, alt Ministru care o „place“... Se înfioară!

— Ascultă Domnișoară! Sărută-mă!

— Ce?!

Vanna a sărit cât colo.

— Sărută-mă!

Și monstrul ăsta? Vannei i se pare că are un coșmar oribil.

Gura cu dinți verzi și ochii lăcrimoși și mustățile pe oală fac din fața puhăită a Domnului Ministru, un mascheron de monstru marin. Il aude bolborosind pe când se apropie încet de ea.

— Plată pentru timpul pierdut cu tine... Toate m'au sărutat...

Știi că pentru asta ai venit... Știi ce te așteaptă... toate îmi plătesc tributul. Ce e mai bun decât o sărutare?... Hai, vino...

De altfel ar fi trebuit să vie de la tine fără să ți-o mai spun eu.

Vanna ca prin vis își amintește cum la Cameră când a spus că se duce la Ministrul Popeanța, grupul de deputați în care era a răs cu răutate și și-a făcut semne. Simte că trebuie să facă ceva.

Cu răsuflarea pripită, Ministrul întinde o mână și o apucă de umăr. Dar Vanna e voinică. Și toată furia îi năvălește în mâna dreaptă care lovește în neștire fălcile Excelenței.

— Ce ai făcut ?

Vanna nu știe. A căzut pe un fotoliu și a podidit-o plansul. De revoltă, de enervare. În mijlocul odăii, cu obraji în flăcări, Popeanța nu se dumirește bine ce i s'a întâmplat. Apoi vede pe Vanna. Din cine știe ce colțuri uitate ale sufletului, Ministrul simte că i se urcă spre inimă ceva cald.

— Iartă-mă Vanna, iartă-mă !

Vanna plânge cu hohot. Are atâta nevoie de o vorbă bună, de o mângâiere. Ministrul s'a apropiat de ea. Li vorbește acuma blând, cu milă...

— Mă erți nu e așa ? ... N'am știut ... Credeam că ești ca toate ... De ce vii prin ministere ? Ești săracă ? ... Ai nevoie de bani ?

Vanna își scutură părul dela dreapta la stânga.

— Atunci de ce vii? Uite nu vreau nimic ... Taci, taci ... Nu-ți cer nimic ... Nu mai plânge, te rog, nu mai plânge.

— Așa e. E ridicol. gândește Vanna.

Își șterge ochii și încearcă să râdă.

— Mi-a trecut!

Unde sunt sentimentele frumoase, unde e compătimirea? Popeanța vede iar în față, o femeie. Uită de sufletul îndurerat de adineaori, care trezise în el sentimente ome-nești. Din nou îl stăpânește patima. Nu mai e în amintirea lui, decât lovitura pe obraz. Nu mai e înaintea lui, decât femeia dintâi. I se injectează ochii. Vede roșu.

— Acuma am să te sărut! Oricât nu te-ai lăsa tu! strigă el.

Și glasul îi găjâie de mânie. Dar Vanna a prins de veste și a deschis o ușe.

— Să știi că țiip de scol casa în picioare. Scârbosule!

Dacă ar mai avea măsele, Ministrul ar scrâșni de turbare. Dar se stăpânește și o salută ironic.

— La revedere, Domnișoară! Tot la mine ai să vii să te rogi. Și atunci...

Vanna ese fără să mai răspundă. Nerăbdătoare, pe culoarul întunecos, o așteaptă Maria Ștefan.

— Ei. ce ai făcut?

Vanna nu mai are putere să răspundă. Vede numai, ca în vis, petiția mototolită, asvârlită pe covorul turcesc și ochii plini de sânge a lui Popeanța. Și un parapon o cuprinde. Ce fel de oameni sunt ăștia? Unde au fost creșcuți? N'au avut și ei, mame, surori, fete, de se năpustesc sălbatec și grosolan asupra femeilor? ... Câte deziluzii n'a încercat ea, câte visuri i s'au irosit, câte dureri necunoscute n'a gustat față de brutalitatea și neomenia asta... Oare cum o fi la bolșevici? Poate mai nespălați și mai triviali, dar tot așa, tot așa, tot așa... Bestia, numai bestia. Nici ideal, nici simțire, nimic...

Vanna merge repede. Maria Ștefan abia se ține de ea. Povestește aproape gâfâind.

— După Dumneata, intrase în cabinetul Ministrului, un popă tânăr, cu barba neagră, știi Vanna?

— Da, l-am văzut când am trecut în cabinetul secret.

— Ai stat mult și popa aștepta în cabinetul obișnuit. Și ceilalți cari erau acolo, îl făceau de două parale, că nu știau că stă singur în cabina Ministrului. Credeau că îi vorbește și nu mai isprăvește.

— Bietul popă!

Vanna și Maria rîd.

Maria prinde curaj:

— Va să zică mergem azi la Cameră să vezi pe Panagută?

— Iar?... Nu! M'am săturat!

Vanna se întoarce hotărâtă către Maria Ștefan. S'o ia d'a capo iar și iar?... Altul și altul și toți la fel?... Asta nu! Dar ochii Mariei privesc așa desnădăjduit la ea și buzele îi tremură când îi spune:

— Te rog Vanna... Ești singurul meu ajutor! Tocmai acum să mă lași? Te rog, Vanna, te rog!...

Și inima i se moaie Vannei, față de durerea adevărată a bieteii fete. Și n'are curajul să răspundă într'un surâs, decât:

— Bine... Să mergem dacă nu se poate altfel!

* * *

Ca niciodată, Vanna azi a colindat toată Camera. La intrare a întrebat portarul și i s'a spus că Stroe e aici. Sus la lojile cu public, pe coridoarele rotunde, jos în incintă, pe culoare, în Sala pașilor pierduți, la telefon, jos, la subsol, la arhive, și la bibliotecă, la Restaurant, la frizer, peste tot. Ajunsă din nou la ușa de intrare, Vanna întreabă iar pe portar de Stroe.

— E aici, spune omul cu șapcă.

Vanna încruntă din sprincene. Unde e atunci? Nu-l vede nicăeri. Au prins-o între ei, doi șefi de cabinet și-un deputat tânăr din partidul grătărist. Vanna stă ca pe ghimpi. Mancă, cel mai tânăr dintre ei, privește cu grije în toate părțile și se uită mereu la pendula din sală, ca nu cumva să sosească Domnul Ministru și să aibă nevoie de el. Al doilea, foarte important face aprecieri asupra tuturor politicianilor, pe cari îi cunoaște „ca pe buzunarul său“. Pe când grătăristul, scurt, sfrijit și adus de spate de lupta cu mizeria trecută, încearcă să îndrepte spinarea și face profesiunea sa de credință în ce privește viitorul țării.

Ochii Vannei privesc peste ei, în dreapta

în stânga, la cei cari trec. Nu e nicăeri ce pe care-l caută. Inelul strălucește pe degetul ei și o arde. La un moment dat i se pare că-l simte pe Stroe aproape, că e la spatele ei și zâmbește ironic. Se întoarce repede. Nu, e numai Turtă gazetarul care mestecă chewing-gum cu ochii în gol. Cei trei vorbesc în jurul ei :

— Și nu te-ai mai plictisit cu Maria Ștefan? Ai putea să te amuzi la Cameră mai bine. Nu să vii pentru intervenții, spune Mintă, al doilea șef de cabinet.

— Nu s'a desgustat încă, râde batjocoritor Amariei, grătăristul.

Vanna îi privește cu atenție. Pentru oamenii aceștia nu există încăpățănare în bine, voință de a reuși, ambiție de a ajunge la dreptate ?

— Cum să mă plictisesc? întrebă ea privind pe rând, drept în ochii celor trei. Nu înțelegeți că *trebuie* să iasă dreptatea? Toți mi-au făgăduit-o. Din toți, unul trebuie să mi-o dea. Că pot.. Mi-au spus toți că e ușor, că e simplu, că se face...

— De aia insiști mereu ? întrebă Mancă cel sfios.

— Dar nici n'aș putea da înapoi acum. Și pe Maria Ștefan o cunosc de mult. În școală eram prietene, chiar. Mă duceam pe la ea pe acasă.

— Prietenia e ceva ridicol! declară țanțoș și doctrinal Amariei.

Vanna nici nu-l poate asculta. Continuă să vorbească. Are nevoie să lămurească odată insistența ei de săptămâni. Are nevoie să-și explice ei însăși azi, ceea ce i s'a părut așa de natural atâta timp.

— Acuma Maria Ștefan e într'o mizerie de nedescris. Stă într'o cocioabă cu lut pe jos, la marginea Bucureștilor. Și era o fată cu stare... Mi-aduc aminte..,

— Și cât o să-ți mai bați capul cu ea, întreabă Mintă.

— Până când oi reuși. Nu se poate altfel. N'am să mă las. Trebuie!

— N'ai să faci nimic, mișcă din cap Amariei. Li cunosc eu pe actualii guvernanți Niște incapabili.

Mintă se simte ofensat.

— Domnule, uiți că vorbești în fața mea, șef de cabinet al unuia din cei pe cari îi ultragezi. Te rog retrage-ți cuvintele imediat.

— Domnule, părerile mele sunt păreri și n'am să mi le reneg pentru gustul Dumitale.

Mancă se uită la ceas și pleacă grăbit. E ora. Cei doi continuă cearta.

— Domnule, n'am să-ți permit . . .

—N'ai ce să-mi permiți și ce nu, Dumneata, Domnule !

S'au adunat la glasurile lor câțiva deputați. E larmă. Gazetarii au eșit toți din incintă și se informează. Vanna scapă printre oameni și pornește. N'o bagă nimeni în seamă azi. Unde e Stroe? Vanna caută ochii tuturor. Vrea să descopere, zâmbete cu subînțelesuri. Poate că nu i-a trimes el inelul, poate c'a fost altul. Dar ochii nimănu nu spun nimic. Afară de salutul și de conversațiile obișnuite, nimic nou nu mișcă în Cameră.

Florestan e aici. Pentru el venise Vanna azi. Dar n'are chef de asta. Colindă căutând, cercetând, spionând zadarnic. În Sala pașilor pierduți s'a răspândit grupul. Cei doi au fost despărțiți când să se încaere. Ședința e suspendată pentru câteva minute. Pe culoare forfotește iar lumea. E seară

afară. Pe geamuri se văd în vale Bucureștii în ceață. Lumini încep să se arate în case și pe străzi. Unde e? Să-l mai caute? Vannei îi trece prin fața ochilor culoarul plin, fumul gros de țigări, sgomotul, și privirile grele asupra ei. Nu poate. Cel puțin azi, nu mai poate. Ușierul i-a dat haina, portarul i-a deschis ușa, un om i-a chemat un automobil. Vanna a plecat. E într'un fel de somnoleță... de indiferență... Obosită nu mai vrea să se gândească la nimic. A oprit cu mult înainte de casă. Are nevoie să se miște și să iasă din amorțeala asta apatică. Tâmpilele o dor. Și în mintea ei e un vârtej din care nimic nu se desprinde. Pe strada ale cărei case le-a văzut de atâtea ori, se simte mai bine, par'că în siguranță. Fiecare gard, fiecare pom, îi amintește amănunte neînsemnate. Pe aici... și aici... totul îi familiar. Și trotoarul cu asfaltul bucățelit, cu pietrele eșite și bolovanii roși de pașii oamenilor și felinarele verzi și înalte aprinse acum și linia tramvaiului cu tablile roșii de oprire. Acum e aproape de casă. Par'că-i pare rău c'a ajuns așa degrabă. Rărește pasul.

— Domnișoară !

Vanna tresare. I s'a părut ei ? Se întoarce. Omulețul sprincenat îi întinde o scrisoare, salută și pleacă în grabă. O clipă Vanna vrea să fugă după el, să i-o dea înapoi, să-i spuie că n'o primește... E prea târziu. În liniștea de o clipă a străzii, se aude depărtându-se, clănțanitul tocurilor băiatului pe asfalt. E prea departe acum. Privește la scrisoare. Acelaș plic alb, cu peceti roșii, pe care numele ei e scris la mașină și în care simte ceva tare și greu. Ce-o mai fi ? Vanna e curioasă. Și o bucurie caldă îi năvălește în piept. Era așa de singură în seara asta. Și atât de deprimată... Aproape bolnavă. Ce minunat este să știi că cineva din umbră, se gândește să-ți facă o bucurie. În gândul ei, Vanna mulțumește necunoscutului. Mai ales că a rămas neștiut, neaflat. Pentrucă poate să-i dea orice sentimente, orice chip. Să și l închipuie tânăr ori bătrân, înalt sau scund, blond sau brun. Poate să-l plăsmuiască în orice înfățișare. Nu mai e curioasă acum, nici grăbită. Bucuria nu este niciodată grăbită. Se complace într'ânsa, se simte aproape de

necunoscutul ei. Care vrea să-i facă plăcere, care ține la bucuria ei. O clipă, Vanna se iubește adânc. Se simte neprețuită, bună, mare... În odaie a desfăcut plicul și din hârtii a scos un ceas de mână mic și lung, bătut în briliante.

„Acel care se mulțumește cu singura satisfacție de a vă fi făcut o plăcere mai puțin banală. Sunt 6-8 zile de când v'am văzut prima dată. Ceasul este precis, vă rog să-l purtați. Arătați-mi o dorință a Dv. pentru a o îndeplini. Tot ce vă dau poartă noroc“.

Urmează o adresă la Poste-Restante. Vanna privește ceasul. Câte secunde a ticăit de atunci?.. Acele mititele se mișcă nevăzute. De ce vrea necunoscutul să-i scrie și ea? Era așa bine să stea departe... I se pare că tot farmecul misterului ar dispărea la vestea că ea poate veni în contact cu el. Fie măcar prin scris. Vanna se întristează puțin. Se teme. Dacă cel din scrisoare nu e cel pe care-l vrea ea?... Deodată urăște podoabele. Le trânteste pe masă. E roșie de mânie. Altul!? De ce să fie altul?... N'are voie se amestece în viața ei, n'are voie s'o

turbure nimeni altul decât el. Vanna și-a lipit obrazul și palmele de oglindă. Nu, nu se poate să fie altul! El trebuie să fie! *trebuie! trebuie!* Și Vanna închide ochii și repetă până amețește cuvântul, ca o dorință, ca o amenințare, ca o nevoie!

* * *

La Cameră, scandal. A fost bătae! Deputatul Ion Ion, a spus dela tribună, că Vraiște, a furat 30 de milioane într'o singură afacere. Deputatul Vraiște a sărit la tribună înjurând.

Cei din băncile din față, au năvălit spre el. În învălmășeală, s'au mai lovit unii de alții. Președintele a ciocănit și a „clopoțănit“ zadarnic. Antagoniștii, ținuți de mâini, s'au invectivat cu epitețe pe lângă care cele ale eroilor din Iliada, erau dulci complimente, în timp ce încinta urla frenetic. În uși au năvălit ușierii, chelnerii și telefonistele. Numai gazetarii au rămas indiferenți și ironici în colțul lor. Cu părul vâlvoiu, cu gu-

lerul la ureche, cu cravata pe ceafă, Ion Ion a eşit şi păşeşte în neştire. Vraişte s'a repezit la Bufet să bea un ȝap de bere să-şi mai stingă aleanu. Acum e liniştea obişnuită. La tribună, lălăe despre criză, un fost Ministru. Incinta e aproape goală. Deputaţii au format două tabere care încurajează şi felicită fiecare pe „al lui“. Se vorbeşte de comisia de disciplină.

— Vino încoace ! ȝipă cineva la urechea Vannei trecând ca un vârtej pe lângă ea.

— Ce e ?

— Vino încoa !

Nervos şi ştergându-se de sudoare, deputatul Ion Ion face ocolul culoarului în marş forţat.

— Vino'ncoa !

Vanna se ia după el. Cu buzele strânse, cu sprincenele încręţite, Ion Ion merge fără o vorbă. Deodată, după două, trei înconjurări ale culoarului se opreşte şi se uită la Vanna :

— Mi-a trecut ! Sărut mâna !

Apoi adresându-se lui Ciucaşu, fost Ministru ;

— Grozavă e Dom'le fata asta la mânie!.. Bună de pus pe rană.

Mi-a trecut !

— Ai fost teribil azi Dom'le, spune Ciucașu. Mai strașnic ca oricând. De mult n'am mai auzit așa înjurături.

— Lasă monșer, bine i-ai făcut declara Țilbeș. E un hoț, un escroc ordinar...

S'au adunat în jurul lor, mulți, care de care mai cu ifose. Vanna ar vrea să plece. Are de vorbit cu Ministrul Panaguță. Dar e înconjurată și nu se poate mișca. Soneriile țărăie prelung. Ușierii poftesc pe deputați în incintă.

Nimeni nu se mișcă. Noroc că Ion Ion își aduce aminte că are de vorbit la telefon și pornește îndreptându-și cravata. Grupul se desface și Vanna liberată, pornește în căutarea lui Panaguță.

* * *

— Mademoiselle... Je peux... Dacă doriți Nous pouvons... Ar fi mai bine... se bâlbâie Diomède Panaguță.

De cinci minute stă în fața Vannei la o masă dela Bufet și încurcă vorbe fără șir mereu.

— Pas au Ministère . . . La minister e rău. Vous ne pouvez pas . . . la Dumneata acasă să-mi acorzi o audiență, ha, ha, ha... vous à moi . . . ? . . .

— Dar de sigur! Când ?

— Mâine, par exemple . . . La ora . . . patru !

— Foarte bine, Domnule Ministru !

— Vous comprenez, nevastă-mea vine mereu au Ministère . . . Nu poate să vadă femeile . . . Alors . . . scene oribile !

— Înțeleg !

— Alors . . . pe mâine !

* * *

Ora patru după masă. Vanna e la ea acasă și așteaptă pe Diomède Panaguță.

— Trebuie să sune acuma, zice, în durdură, Maria Ștefan. Spune-i să-mi facă ce-l rogi. Deputatul Catană crede că numai de el depinde. L-am văzut eri pe Catană. Tot cu Stroe era.

Vanna s'a sculat de pe scaun și se plimbă prin odaie.

— Nu mă interesează.

— Sună. Fata din casă trece la scară să deschidă.

— Eu mă duc dincolo, spune Maria Ștefan Te las cu el.

Maria a plecat. Dar nimeni nu se ivește. Servitoarea intră singură. Spune :

— Nu era nimeni la scară ! și pleacă. Vanna se uită la ceas. Patru și douăzeci. Ce s'o fi întâmplat ? Ce-o fi întârziat atât, Ministrul ? De ce nu telefonează dacă n'are de gând să vie ?

— Duduie, duduie... A venit unu ...

— Ce ?

— A venit unu ... Cică-i zice Pănuță ... Pânăluță ... Nu poate să zică pe românește.

— Unde e ?

— În bucătărie !

— Cum ? !

— În bucătărie. A intrat pe din dos. I-am dat un scaun s'aștepte. Zicea că vă caută. Am venit să vă spun.

Vanna e furioasă. Dar îi vine și să râdă. Dlomède în bucătărie, pe scaun ! ... Se duce în grabă să deschidă ușa. Ministrul Panaguță, gătit și parfumat, așteaptă lângă mașină.

— Vai de mine, Domnule Ministru ...
Poftim înăuntru, ... te rog să mă erți.

— Ce să ert ? ... Il n'y a rien a pardonner.
Această cameră aduce a salle à manger.
C'est comme chez moi.

— Cum ? Aduce ... bucătăria ? !

— A, e bucătărie ? ... Excusez-moi ...
Sunt très ému !

Panaguță a pătruns în salon, s'a așezat
jos cu grijă și se uită împrejur. Par'că i
s'ar părea curios că în casa altuia pot fi
covoare de preț și mobilă frumoasă.

Tăcere.

— Duduie ...

— Da. Domnule Ministru !

— Duduie...

Apoi tace.

— Aș vrea să vă rog să rezolvați pe-
tiția asta. E vorba de Maria Ștefan.

— Duduie...

— Da !

Tăcere.

— Vreau să beau... Je désirerais...

— Da !

— Un cocktail...

— Să sun.

Mâna întinsă spre sonerie s'a oprit. Vanna privește atent la Diomède. Ii e fața puhăită, ochii roșii și închiși.

Are umbre vinete la tâmples și când vorbește limba i se împleticește. Vanna face un pas spre canapeaua pe care s'a trântit Panaguță. Dar o duhoare de alcool o izbește în față și o țintuește pe loc.

— Am mâncat în oraș azi... Un délice... Niște vinuri !..

Vanna a înțeles. De acuma totul e inutil. Maria Ștefan va plânge iar toată noaptea.

— Vreau cocktail... Unde e shakerul ?.. J'ai une recette !

— Sun acum !

— Nu e nevoie. Ha, ha... Je vais moi-même la bucătărie !

— Cum se poate ?!

— Quoi ?!. Ha, ha, ha... Am să fiu bucatar ha, ha, ha...

În creerul lui Panaguță ideea de a merge la bucătărie să-și facă cocktail e singura lumină.

— Vreau, absolut... Te rog. lasă-mă ! E camera în care am stat când am venit. Je saurai bien la trouver.

Ținându-se în treacăt de scaune, de mese și de pereți, Panaguță ajunge în bucătărie.

— Shakerul !

Servitoarele au încremenit cu mâna la gură.

— Rachiu, Whisky, Anisette... Iute !

Cu mâneciile suflecate, cu un șorț dinainte, Panaguță își prepară cocktailul în bucătărie !

.....

— Ei, așa e c'a fost bun ?

Vanna n'a gustat din cocktail dar spune:

— Excelent !... Atunci ce fac cu Maria Ștefan ?

— Ei asta-i... Habar n'am ! J'sais-t-y moi ? Du-te la Urdan.

— La Urdan ?

— Sigur, poate el să știe ceva. Da... dă-i dracului ! Qu'ils aillent au diable ! Știi ce ? Îmi plăci ! N'ai vrea...

— Vai ce târziu e ! îi vine în gând Vanei să spuie.

Panaguță se oprește și se uită la ceasornicul din buzunar.

— Oh, la, la ! Șase !... Trebuie să plec !

Quel dommage ! M'așteaptă nevasta. Et elle est si nerveuse ! Au revoir, merci bien !

Dar te rog nu spune la nimeni. N'est-ce pas ?...

— Nu, nu n'ai grijă... spune Vanna, închizând ușa după el.

A plecat. Maria Ștefan plânge. Vanna e furioasă și îndârjită.

Încă o după masă pierdută... încă o decepție ! Încă o alergătură în perspectivă...

— Nu mă lăsa, nu mă lăsa Domnișoară, plânge cu hohote Maria Ștefan.

— Ți-am spus odată că nu ! N'ai grijă se răstește la ea Vanna.

— N'am să te las !

* * *

Ce caracterizează Camera deputaților, sunt costumele așa zise „naționale“, cu care se împopoțonează sfetnicii țării, de la cel mai îngâmfat Ministru, până la cel mai umil deputat. Costumul național este carta de vizită a deputatului. La orele când sunt primiți în Ministere Domnii Parlamentari, în biroul Ministrului, năvălesc mai mulți ițari

de cât pantaloni de stofă englezească. Bine înțeles, costumele Domnilor Deputați sunt obiecte de artă, de pură fantezie, și de tot gustul. De multe ori, Vanna se minunează privind-i și se întreabă de nu cumva asistă la vre-o mascaradă când, stând pe un fotoliu de pe culoar, vede defilând în fața ei, atâtea porturi poreclite „naționale“. Îțari în patru ițe, cu crețuri până în carâmbul bocancilor țintuiți, cămăși brodate cu arniciu și împodobite cu fluturi, pantaloni de postav alb cu dungă, acoperiți puțin de cămașa creată de pânză subțire de-o spargi cu limba, haine cu fireturi care servesc Domnilor deputați drept pardesiu, zeghe și sumane împodobite măestrit cu flori și cu șireturi multicolore...

Cel mai frumos însă dintre toți, este, de sigur, deputatul Pâlnie, care face admirația cunoscătorilor: cisme bătute în ținte, șalvari cu floricele și cojoc de piele cu zimți de metal. Iar pe cap un fel de căciulă de blană de vizon. Deputatul Pâlnie e foarte mândru de costumul său. Și de câte ori poate, îi aduce nenumărate transformări. Mai o superbă pană de păun la căciulă, mai

o băsmăluță cu fluturi la chimir, mai ceva bibiluri pe ici, pe colo...

Azi, pe când Vanna căuta pe Urdan, o oprește țanțoș, cu o hârtie de bancă în mână :

— Ia te uită aici, Baroneaso ! Vezi ce e asta ?

— Da. O mie de lei !

— Uite-te în zare... Vezi capul de pe ea ?

— Da, Traian și...

— Traian, Traian... Uite-te mai bine!

Te-ai uitat ?

— Da !

— Ei, acum uite-te la mine ! Nu așa...

Din lături ! Te-ai uitat ?

— Da... și ce e ?

— Cum ?... Nu vezi ?

— Nu.

— Ei... vrei să mă necăjești !

Deputatul Pâlnie e aproape supărat. Vanna îl privește nedumerită : — Ce-o fi vrând ?

— Vino Dom'le încoace izbucnește Pâlnie, zărind pe deputatul Neptun ce trece pe lângă el.

— Ia privește aici.

Dar Neptun știe damblaua lui Pâlnie.
Face cu ochiul Vannei, apoi exclamă :

— Tiii! Ce asemănare Dom'le ! Nu vezi,
Duduié ? Cap tăiat !

— A, da... aprobă Vanna de politete.
Neptun se strecoară repede :

— Ei, să trăești, Bădie Imperatorule.
Mă duc !

Pâlnie rămâne radios. Surâde. Apoi spune :

— Ai văzut ?... Ce să-ți mai spun eu ?
O lume întreagă vede. Nu e nici de mirare,
că doar eu sunt reîncarnarea Împăratului
Traian ! Iar tu...

Vanna tresare. Pâlnie o cunoaște de așa
pujină vreme !

— Tu... Tu ești Baroneasa Veczera. Re-
încarnarea ei ! Ai părul ei și ochii și statura...
Eu am mai fost reîncarnat și pe vremea ei.
Eram cei mai buni prieteni... Ascultă !...
Mai fii minte calul alb pe care încălecai,
în plimbările din pădurea din jurul palatului ?

Vanna se teme să nu-l contrazică. Tace.

— Eu știu tot. Privește-mă în ochi...
Vreau să te hipnotizez !

— Nu, nu, astă nu ! strigă Vanna.

— Taci din gură Veczero !... A, uite acuma văd... văd...

Pâlnie e livid, cu ochii eșiți din orbite, cu degetele resfirate spre Vanna... Cu glasul înfundat, silabisește :

— Văd... că... tu... ai... fost... E-ca-te-ri-na !... Marea... E-ca-te-ri-na a doua... a Rușilor!

— Domnule, te rog !

— Și eu... eu sunt Rasputin !

Vanna ar vrea grozav să plece, dar nu știe cum. Ii e teamă să nu-l înfurie.

— Înțelegi... Mergi pe un câmp cu flori... Alea sunt complimente... și te înțepi la un picior... alea sunt răutăți... Eu... Eu... am să te învăț să-ți scoți spinul din picior... Pe toți pe toți... să-i joci pe degete... Auzi?

Deputatul Vraiaște s'a oprit în fața lor. Zâmbește puțin omului care, halucinat nu-l vede și șoptește :

— Decebal !

Atunci sub ochii Vannei înmărmurită, „Bădia Imperatorul“, scrâșnește din dinți, își ia fruntea în mâini și pornește văică-rîndu-se pe sală.

— E bolnav ? întrebă Vanna.

- Așa e totdeauna. Eu știu ?..
- Bine dar cum a ajuns deputat ?
- Ei.. ne trebuia și unu așa !

* * *

— Ei, ce ai făcut cu Maria Ștefan, întreabă D-l Latură pe Vanna. E șeful partidului „Lăturist“ de vre-o 12 ani în opoziție.

— Tot nimica.

— Cum nimica? E așa greu?

— Nu-i greu de loc, dar nu se poate.

— Ia spune-mi și mie cum e cazul.

Latură s'a așezat pe una din canapelele verzi de piele. Cu ochii spălăciți ca două picături de supă de pension, privește pe Vanna pe deasupra celor două jumătăți de geamuri ale ochelarilor. Cele câteva fire de mustață și ciotul de barbă care a făcut mândria lui acum zeci de ani în urmă, s'au îngălbenit de vreme și de tutun împrejurul gurii. Are un inel de aur cu stema țării la degetul cel mic cu unghia de doi centimetri, pentrucă știe toată lumea, că Domnul Latură, se trage dintr'o familie domnitoare. Vanna oftează și începe să povestească a-

ceiaș istorie pentru a nu știu câtea oară. Picăturile de supă cu gene se fac mai mici și mai mari :

— Auzi, auzi ! Ia te uită...

— Am fost aproape la toți, continuă Vanna.

— Cine ai zis că-i ocupă postul ?

— Protejata Domnului Boțcan.

Cele trei fire de mustață s'au zbârlit. Omulețul sare furios de pe bancă.

— Cum se poate?... Tălărie ! Auzi, auzi... Da bine Dom'le în ce țară trăim... Să ne joace pe degete toți Boțcanii, toți mârlandii !... Ne-au năpădit mitocanii ! Auzi, auzi... Au venit peste noi să ne ia dreapta, să ne sufoce ca neghina. Auzi, auzi...

S'au strâns în jurul lui vre-o zece deputați. Cu mâinile către cer, Latură se plimbă încoace și încolo făcând spume la gură.

Bolborosește de un sfert de oră în neștire. Nu se înțelege decât, din când în când, câte un : „Auzi, auzi“, pronunțat. Deputații întrebă ce e. Unii vor să-l calmeze. Alții care-l cunosc mai bine pleacă la treburile lor. Vanna e silită iar să repete cazul Mariei Ștefan. Boțcan e imediat înștiințat că a fost insultat.

— Am să fac interpelare. Unde e Domnul Prim Ministru? Aduceți-l încoace să-l interpelez! Auzi, auzi...

Piticul intră în incintă urlând și întrerupe tocmai discursul studiat și franțuzit al prețiosului Diomède Panaguță.

Președintele chiamă la ordine cu clopoțelul. Latură nu vrea să știe nimic. S'a suit pe tribună, a împins în coaste pe Panaguță, l-a dat jos și țipă. Opoziția țipă și ea fără să știe de ce e vorba. Guvernamentalii la fel. Pocnesc pupitrele și pe tribună e luptă crâncenă. Diomède, înalt și slab, luptă cu adversarul lui, pe jumătate cât el, să-și recapete locul și importanța de adineaori. De sus din lojă, cineva din public, schițează caricaturi. E așa de caraghioasă lupta lor, încât urletele devin rând pe rând hohote de râs. S'a încins o bătae generală. Fiecare vrea să și-l ia pe al lui și să-l scoată afară. Și n'are nimeni atâta putere pentru că toată lumea râde. Râde Președintele dând cu ciocanul în masă și scuturând clopoțelul. Râd aprozii trăgând unii de nasturii hainei celuilalt. Râd Miniștrii lăsându-se pe spetezele scaunelor, aplecându-se peste ban-

că. Râd deputații sculându-se în picioare, căzând din nou pe scaune, tremurându-și umerii, dându-și ghionturi, arătând cu degetul, ștergându-și lacrimile și sudoarea cu batista. Râd ușierii ținându-se de genunchi și de șale. Râd telefonistele în pragul ușilor cu mâinile la casca de pe cap. Și lojile înșesate cu public se mișcă pestrițe și sonore.

E o epidemie hilariantă care amenință să facă victime.

Cacatoesul, gras și păros, sufocă. Cei cu cordul slab, duc mâna la inimă mereu. Pe când șefii de cabinet râd din vârful buzelor ca să nu-și deranjeze fizionomia, deputații, oameni mai în vârstă care au trecut de vremea cochetăriei, deschid gurile mari, chicotind. Niciodată Camera n'a văzut atâtă dinți, atâtea beregate și guri căscate...

Tăvălindu-se de răs, Vice-președintele anunță că se suspendă ședința. Combatanții sunt duși la Bufet. Râsul i-a molipsit și pe ei și se înjură cu pumnii strânși, hohotind la fel cu chelnerii și băeții de la frizerie. La o masă, serios, singur, Stroe își bea ceaiul. Și Vannei i se pare ceva monstruos ceva apocaliptic, că numai el nu râde, deși

înțelege că n'are de ce să râdă, încât nu mai poate răbda. Pleacă. Tocmai pentru asta. I se pare că e o sfidare, adusă ei... tuturor! I-ar fi plăcut să-l vadă și pe el ciufulit, roșu la față, asudat și înecându-se de răs. Și de ciudă, în automobilul care o duce, Vanna râde, râde cu hohote spasmodice făcând să se întoarcă spre ea privind-o aiurit, șoferul, făcând să se ațintească prin geamuri asupra ei, ochii mirați ai trecătorilor.

* * *

Gras, cu părul încâlcit, cu policarele în subțiorile vestei, cu un trabuc gros și fumegos în colțul gurii, Cacatoesul, se apropie, pelticindu-se din cauza țigării :

— Tingură, Tutuie? Te ti t'a întâmpat?...
Pâine pă pat în tuel!

— Cu cine ?

— Cu impecilul ăla de Balahură. Tretin!
Audi... Mi-a dedicat o poedie ti a publicat-o într'o rebistă ! Impecilul ! Tă mă facă de răs... Il îputc ta pe un tâine. I-am trimes martori...

— Păi și mie mi-a dedicat o poezie și nu m'am mai supărat!

— P'audi! Il împuțc de două ori atunți.

— Ira! Și mai fași Domnițo? se aude în spatele Vannei o voce. Fata se întoarce și vede pe Popescu-Sighetul-Marmației, care-și șterge tot timpul ochelarii.

— Li tpuneam c'am tă-l împuțc ta pe un taine pe tretinul de Balahură, cu poediile lui absolute. Tretin!

— Ghini fași, măi. Mai grijăști lumea di orătării, da mai lasă aeste. Nu știi Dudui că vrea să ti cunoască grozav fostu Ministru Vraiști. I-am spus io că nu pré-i așa ușior. Da mi-o zâs că cum ai cunoscut atât proști, poți să-l cunoști și pi iel.

— Sigur că da.

— Nu te poate. E un tretin. Il împuțc, se înfurie subit Cacatoesul.

— De ce?

— E un impetii! Odată eram la un chef ti a put lăutaru tă-i tante; „Tu talu bălan“, în loc de „Tteluta“. Nu te poate Tutuie. Dată îl aflu că te-a cunotcut îl împuțc ta pe un taine.

— Ci câni monșer ci câni... Ei, o cântat

țaganu șâ „Calu balan“ și „Steluța“. Mari lucru...

Popescu-Sighetul-Marmației își șterge iar geamurile dela ochelari.

— Nu tau foe impecilului... tretinului... ta pe un tâine...

Vanna profită că se ciorovăcesc și pleacă. O ia iar pe culoarul circular care ocolește incinta. Ici, colo, pe bănci sau în firidele ferestrelor, stau în grupuri, deputați. Vanna se uită la ceas și se gândește că e târziu.

— Un moment, Domnițo!

Tânărul Aurică Smarald, aține calea Vannei.

— Vino încoace să ne lămurești.

— Ce e?

— Discutăm ceva foarte interesant. Imi spune Sisoe... Imi dai voie să ți-l prezint?

Sisoe se înclină.

— Incântată, spune Vanna.

— Imi spunea că aseară, pe la 4 dimineața, se vorbea la Zissu, despre Domnișoara Valeria Emil, artistă la Național.

— Ei, și?

— Ei, și venise la mine biata fată... continuă Sisoe. Se plângea biata fată. Știi că

râde tot Bucureștiul de biata fată că e cinstită...

— Ha, ha... râde Smarald. Cinstită?...
La 24 de ani... cu vechime în teatru...
Ha... ha...

— De ce Dom'le, spune Sisoe. Poate să fie, biata fată. Eu o cunosc de când era mică. Aseară se plângea și ea. Vrea să plece în străinătate, biata fată. Mi-a spus că i se fac atâtea mizerii că nu mai poate sta în teatru, biata fată.

— De ce nu se mărită?

— Cum s'o ia vai de mămulica ei, cu reputația asta! Eu i-am spus bieteii fete: Dragă, dacă e adevărat și nu poți altfel, fă și tu ca și cum n'ai fi cum se cade. Asta-i singurul mijloc.

— Da, e bună ideea. Ce zici duduie?

— Ce-aș putea să zic eu?

— Există sau nu, fete cumsecade? De asta te-am chemat, să ne lămurești.

— Nu ți se pare că întrebarea Dumitale e impertinentă, Domnule Deputat. Cred că nu ai nevoie de răspuns.

— Pofțiți în incintă, vă rog, Domnilor Deputați... Pofțiți în incintă...

Soneriile țârâie. Deputații plătesc și se ridică de la mesele Bufetului Camerei.

— Nu mergi în incintă, Duduie ? spune Ringpiltz-Examinator, ziaristul dela Reteveiu.

Vanna se scoală greu și pleacă. În urma ei, cei doi discută aprins. Vanna se gândește că în curând nu va mai putea răbda insolențele și se va certa cu toți nespălații ăștia și... intră în incintă !

* * *

„Doresc să știu cine ești și care este motivul atențiunilor Dumitale“.

Desigur, necunoscutul trebuie să fi primit plicul Vannei, scris și el la mașină și fără iscălitură. Eri, toată ziua, a stat în fața casei, un om cu șapcă, rezimat de un felinar, privind spre ferestrele Vannei și citind jurnale.

Ea a stat înadins în casă. Nici Maria Ștefan n'a mai venit s'o ia și s'o ducă după intervenții. Era Duminică. Azi, Vanna a eșit de dimineață. De când Maria Ștefan o exploatează ca un manager o vedetă,

Vanna n'a mai avut timp să-și vadă de treburile și alergăturile ei. Astăzi i-a furat Mariei, cu toate rugămintțile ei, o jumătate de zi.

Are nevoie să meargă odată și singură pe stradă. Mai ales acum, când așteaptă răspunsul enigmaticului personaj care se ocupă de ea, are senzația că mereu o pândesc oameni la colțuri de stradă, că automobile o urmăresc, că de după garduri sau de lângă colțurile caselor, prichindelul cu scrisori bătute la mașină o privește stăruitor.

O bănuie impresiile astea mai ales seara. Dar acum e miezul zilei. E soare. E cald. Nu e nimic misterios în ce se întâmplă. Pe strada un moment goală de lume bate soarele luminos. Nu-i nimic neobișnuit că un automobil mic și negru a fășăit trecând pe lângă ea, apoi s'a oprit la colț pe o stradă laterală. Și nu e nici o minune că omulețul cu sprincene negre a venit să-i dea plicul alb cu peceți roșii și a plecat apoi tot așa repede cum venise. La distanță în fața ei, Vanna vede automobilul mic și negru traversând strada pe care merge ea. Toată

voința de a vedea, de a recunoaște i-a năvălit în ochi.

El e!... Ba nu... Ce repede a trecut! Nu se mai vede... Parcă era el. Și totuși... Și simte în mână scrisoarea parcă vie. Iși aduce aminte că a cerut să-i spuie cine e și de ce face ce face. În scrisoare trebuie să scrie tot. Mai bine. Prea e neliniștitor așa. Trebuie să știe odată!

* * *

În odaia ei, Vanna privește plicul de pe masă și nu-i vine să puie mâna pe el. Se teme. Poate că necunoscutul și-a pus numele înăuntru. Se teme de o surpriză. Se teme de o farsă. De un nume știut de ani de zile, de o greșală. Se teme chiar de numele pe care l-ar dori scris pe hârtie cu litere pe cari le vede roșii în fundul ochilor.

Cine știe?... Răsufiă adânc. O apasă ceva pe piept.

Și rupe plicul.

„Vă mulțumesc pentru răspuns. Motivele atențiunilor mele sunt cele arătate în a doua mea scrisoare: singura satisfacție de a vă face o plăcere mai puțin banală“.

„Honny soit qui mal y pense.

„Cine sunt? Om bun care ajută sute de persoane, studente și studenți, poate singurul în felul meu și poate singurul care mai are cuvânt în ziua de astăzi. Veți ști cine sunt dacă ați putut păstra secret și nimenea nu va afla despre aceasta. Umblu mai mult cu mașina. Trec adesea când vă reîntoarceți acasă. Arătați-mi o dorință a Dv.

Scriu prima dată la mașină. Scuzăți greșelile“.

Câteva rânduri din scrisoarea asta au zbit-o greu pe Vannă.: „Om bun care ajută.. Poate singurul care mai are cuvânt în ziua de astăzi...”

De ce se temea n'a scăpat. Răspunsul n'o mulțumește, de loc. Cine e „omul bun“ care ajută pe toată lumea, care asvârle cadouri în dreapta și în stânga, care se laudă că e singurul care mai are cuvânt astăzi? Cine e cel care o urmărește, care o vede aproape zilnic, care o știe și nu știe toată munca, tot zbuciumul, tot canoanul ei cu Maria Ștefan? Toată lupta ei pentru adevăr, pentru dreptate... Omul acesta îi

pare înfumurat și prost. Ii trimete fleacuri scumpe !... Pentru ce ? Să-i facă plăcere ? Dar el nu știe că singura bucurie actuală, adevărată, a Vannei ar fi să vadă dreptatea realizată printr'ânsa, prin munca ei ? Are impresia că râde de ea. Ajută studente și studenți !... Și pe ea pentru că n'are nevoie, vrea totuși s'o ametească, să se arate și cu ea magnanim, cu bijuterii. Deși toate bijuteriile din lume n'au să plătească niciodată umilințele, revolta și chinul ei de fiecare zi pentru dreptate.

Și o cuprinde deodată o ciudă atât de mare pe omul acesta, nedrept și încrezut în el, că scoate cu ură giuvaericalele și le trânteste într'un sertar. Apoi se așează la masă, hotărâtă. I le va trimete înapoi. Să vie să și le ia. N'are nevoie să fie subiect de experiențe pentru toți cei cari n'au de lucru. Vanna își pune o pălărie pe cap. Se duce chiar ea să pună serisoarea la cutie. Înainte de a eși, ochii ei se îndreaptă spre sertar, să-l închidă. Pisicuța s'a suit acolo și dă cu laba în inel, apoi tăvălindu-se pe spate, apucă cu dinții șiretul de la ceas și-l mișcă binișor încântată de noul joc. Pietricele,

sclipesc strălucitoare în toate culorile. Vanna privește din nou la pisică, la bijuterii, zâmbește dureros și ese trântind ușa. Jucării pentru pisică, nu ispitiri pentru dânsa!

* * *

Ora 9 dimineata.

— Putem intra?

— Poftiți! Vă roagă Domnul Ministru să-l ertați că e în pat.

O cămăruță murdară și întunecoasă. Se vede de cât colo, că Domnul Ministru Zbranca e holtei. Oricât... o mână de femeie tot se cunoștea.

Vanna și Maria au rămas lângă ușa căci nu se vede nimic.

— Poftim, poftim... Vă așteptam, se aude o voce groasă în fundul camerei. Tii! Ce beznă! Am tras perdelele și nu se vede nimic.

— Să aprind lampa.

Cu becul de la capul patului, se vede acum toată dezordinea din odaie. În pat, Ministrul este, ca după baie, înfășurat în cearceafuri.

— Imi fac sudația. În fiecare zi fac așa. Mă ertați că nu mă scol. Sunt în costumul

lui Adam. Dar o să am grijă să nu vedeți mai mult ca pe plajă.

— Stăm bine, gândește Vanna, privind la omulețul gras, chel și acneean, care s'a ridicat în pat.

— Luați loc, vă rog!

Vanna se uită de jur împrejur. Pe fotoliu stau hainele Domnului Ministru, pe scaun ghetetele. Maria Ștefan își ia inima în dinți și face loc Vannei pe scaun.

— Ei, despre ce e vorba? Știu cazul Dumnitale, Domnișoară Ștefan. Cine nu-l cunoaște? Am să-ți dau însă un sfat. Să te duci la Externe. Numai de Ministrul Popeanța depinde. Eu îți dau tot ajutorul. Mai ales când vii cu o Domnișoară frumoasă, ca Domnișoara Vanna Volbură!... Mi-ai prins slăbiciunea... Uite, stai să-ți dau un bilet.

Domnul Zbranca a scos de sub pernă un carnet pe care scrie.

— Poftim! Și acuma să te duci!

— Vă mulțumim Domnule Ministru, spune Vanna încântată c'a scăpat așa ușor, sculându-se de pe scaun.

— A, nu! l-am spus numai Domnișoarei Ștefan să plece. Dumneata mai stai puțin.

Am să-ți spun unele lucruri în chestia aceasta.

Maria Ștefan privește la Vanna întrebător. Zbranca se enervează.

— Înțelegi... Sunt lucruri pe cari Dumneata trebuie să le afli și nu e nevoie să le știe Dumneaei. Te rog, rămâi!

Vanna rămâne nemișcată pe marginea de scaun, pe care nu-i vine să se așeze de-a binelea.

— Vă mulțumesc Domnule Ministru, spune Maria Ștefan și iese.

— Aaaaah! cască Ministru. Ia să sun eu să-mi aducă ceaiul.

Toată lumea vorbește de Dumneata Domnișoară. Eu de mult te știu și-mi plac!

Vanna oftează. De acum s'a terminat securitatea. Incepe și ăsta!...

La urma urmei de ce n'ar fi Ministrul Zbranca la fel cu toți?

De ce nu i-ar „plăcea“ Vanna?

— Adu-mi ceaiul și scrumbiile, spune Excelența sa, șefului de cabinet, care ese discret.

— Domnule Ministru, parcă ziceați că aveți ceva să-mi spuneți, adineaori.

— Sigur... Ceva foarte important. Ți-am și spus, Imi placi. Imi convii din toate punctele de vedere.

— Cum? sare Vanna.

— Poftiți ceaiul, se ploconește șeful de cabinet.

— Mi-ai pus și scrumbiile?

— Le-am pus, Excelență.

— Bine... Du-te! Nu bei ceai și Dumneata, Duduie? întreabă Zbranca după ce a horpăit cu vuet de cataractă din stacana de ceai incolor.

Vannei i se întoarce ceva pe dos, în stomac. Mai cu seamă cele două scrumbii vi-nere cu ochii terni, o fac să sufere.

— Poate preferi o bucățică de scrumbie? E foarte sănătos.

• Vanna înghite nodul care i se sue în gât.

— Nu, mulțumesc!

— Și cum spuneam.... hooorp.... Imi convii... cleaf, cleaf... hooorp, cleaf, cleaf... ar fi bine să înjghebăm o idilă... hooorp... noi doi... cleaf, cleaf... mestecă Ministrul.

Divin, divin... hooorp, hooorp....

— O idilă!? spune Vanna. Apoi îi vine o idee:

— Vrei să te însori, Domnule Ministru ?

Ministrul își scoate brațele din cearșaf exhibând un decolteu păros și musculos. Își șterge grăsimea de la gură cu fața de pernă și de plapomă.

— Ce să mai discutăm, Domnule Zbranca ? Tot n'o să se întâmple niciodată.

— Să vedem... să vedem... Nu știu. Ia puțină scrumbie. Uite îți dau eu, chiar cu mâna mea.

Vanna nu mai poate suporta.

— Nu, mulțumesc. Nu pot .. Mă duc.

— Stai frate, spune Zbranca înghițind un os și tușind cu stropi și cu bucățele. Chhhh!... Chhhh!... Dă-mi un pumn în ceafă... un pumn !... Chhhh !... Chhhh! !

Vanna se apropie. Excelenței îi trece subit tusea. O apucă pe Vanna de mâini și întinde spre ea o bărbie grasă de untdelemn. Vannei îi vine să râdă și să plângă în acelaș timp. Dar se smucește... Își ia mânușile...

— Ei, fetițo... Când să te sărut... Așa sunteți voi, astea prea tinere... De, dacă am păr alb și tot nu mă învăț minte... N'am eu un halat acuma... M'aș da jos și ți-aș arăta eu Dumitale.

Vanna se înfurie.

— Te-ai da jos!... Rușine să-ți fie. Ministru ești Dumneata? Sfetnic al țării?... Ai merita să te spun tuturor, tuturor...

— Domișoară!... Te rog!...

— Nu vreau să aud nimic... Mi-e rușine pentru Dumneata... Mă duc și n'ai să mai dai ochii cu mine niciodată. Dacă ai vorbit așa cu altele, apoi află că cu Vanna Volbură trebuie să înveți politeța.

— Domnișoară... strigă Ministrul cât pe ce să uite că e gol în cearceafuri.

— Bună ziua!

Vanna a trântit întâi o ușă, apoi alta. În piept îi tremură inima repede. Frigul din stradă o deșteaptă. Ar vrea să se plângă cuiva, ar vrea să bată pe cineva. Ii e ciudă și rușine.

Un automobil se oprește în fața ei.

— Du-mă pe șoseaua Jianu.

Vanna lasă în urma ei, case și oameni.

— Și toate din pricina văicărelilor Mariei Ștefan, gândește ea.

Dacă ar putea ști că niciodată n'o să-mi poată plăti toate acestea... Dar nu se poate! Nu vreau să renunț! Trebuie să iasă dreptatea.

* * *

— Cât e ceasul ?

12 fără un sfert.

— Numai bine. Hai să mergem !

E serată dansantă la Externe, dată de Ministrul Muncii, Urdan, în onoarea savanților veniți din America. Automobilul oprește la scară. E lumină mare în sălile luxoase ale Ministerului Afacerilor Străine. De candelabru din mijlocul sălii atârnă până la înălțimea capetelor dansatorilor, drapelele tuturor statelor amice. Pe mesele de la Buffet, stegulețe române, franceze, italiene, americane, japoneze...

În sala de jos, țigani din taraful lui Ioniță Clondir, trag de foc, sârbe și bătute. Câteva doamne, deputate americane, privesc înfipite la arămiul fețelor de țigan la omușorul guristului care saltă de să-i iasă afară din gâtlej, de câte ori urlă :

„Cu calu balan

Cu calu balan

Sușaua-i verde...

Ministrul Urdan, plin de cruci și de cordoane, primește, jos, invitații. Intr'un colț,

Panaguță și Popeanța, pun țara la cale. Bursuc, galant și ca prin minune, bărbierit, în astă seară, face curte nevestei lui Țăruș, o blondă spălăcită, cu părul „platine“ și încărcată de bijuterii ca o moaște. Bossy în cămașă scrobită și strâns în guler de par'că are „gât de lup“ dansează de foc cu fiica unui Ministru, elegantă și frumoasă. Corul cucoanelor bătrâne intră în acțiune.

— Vai, ma chère... Il danse!

— Ce drăguț e!

— Ei, nu degeaba îi place Măriuței mele!

— Și cu cine dansează?

— Ei, vre-o pațachină d'alea. Că alea le plac!

— Ei, dragă... Fetele cum se cade n'au noroc.

— Păi, Dumnealor le trebuie deșuchiate.

Bârfelile continuă aprig. Pe când Bossy se învârtește în ritmul bostonului la modă...

Muzica încetează. Ministrul spune la toate cucoanele pe care le întâlnește:

— Pardon, știi englezește?

— Sigur, spune o domnișoară mai îndrăzneată.

— Vino să stai de vorbă cu Președintele Comisiei Americane.

* * *

— Ce băuturi aveți p'aici ? întrebă Americanul peste vreo câteva minute. Băutura națională... Vreau să beau băutura voastră națională.

— Țuică, rachiu, drojdie...

— Care e mai tare ?

Domnișoara se uită întrebător la Țăruș.

— E la bufet o drojdie de învie morții. Să-i dăm d'asta. Numai să nu se facă praf.

— Drojdie, repetă Domnișoara, Americanului.

— O. K. Dați-mi drojdie !

Țăruș cere o sticlă de drojdie. Americanul după ce gustă un păhăruț, cere o ceașcă de ceai, o umple până în margine și o dă pe gât dintr'odată.

Căldura începe să devie înăbușitoare. Congestionați, jazz-boyii suflă în saxofoane, țiuie din instrumente, bat în pian și toabă, atacă fortissimo notele grave și lungesc piuituri de hawaiană sau tremolouri de acordeon

cu ochii în candelabru, pe când în fumul de țigări un abur pare că se ridică din perechile ce se mișcă în neștire. E zăpușeală, e oboșeală, e înghesuială. Dar dansează Ministrul Mogârțan și jazul cântă și toți se hâțână. Americanul după ce a mai băut patru cești, răsuflă ușurat și întreabă mirat dacă așa se fac la ei petrecerile !

— Nu zău la ce s'or fi obosind ?

Deodată dansul se oprește brusc.

— Vine Domnul Prim-Ministru!

Jazzul cântă din banjo, hawaiană, acordeon și saxofon : „Mulți ani trăiască.“ Aplause. Decorațiile și rochiile perlate încep să se agite în jurul primului Ministru, care se retrage curând într'un colț cu câțiva Americani din delegație.

— Well, spune Americanul, mai turnându-și o ceașcă. Trebuie să merg să-i dau bună-seara.

Sprijiuit de Țăruș, Americanul ajunge la Primul Ministru. Țăruș vișiniu la față, revine la masă și invită Domnișoara.

E un tango alene : „Mâine e așa de departe...“

Țăruș, asudat și apoplectic se pleacă la urechea ei :

— Imi placi !

Domnișoara îngălbenește de plăcere. Țăruș e foarte bogat. Merge svonul că s'a învârtit de sute de milioane. Cu un rânjel în obrazul ciupit de vărsat, repetă insistent :

— Auzi ? Imi placi ! Imi placi !

— Domnule Ministru... bolborosește Domnișoara.

— Spune-mi Tănase! șoptește la urechea ei, Țăruș, amoros.

— Tănase ! oftează Domnișoara. Dar tangoul încetează. Țăruș o readuce la masă și dispare. E patru dimineața. Veselia caldă a șampaniei a cuprins până și pe Bursuc și Panaguță care aruncă cu mototoale de hârtie colorată în alți meseni și râd cu lacrimi, pe când, la parter, „Steluța“ și „Doina Oltului“, înduioșează pe cei din a doua tinerețe. Dar un freamăt se ridică. Un svon se lățește. „Ca prin vine un fior...“ S'au furat actele aduse de delegații Americani! Au dispărut fără urmă! Ca prin farmec, se trezește lumea, se curmă veselia, se golesc sălile. E îngrămădea'ă la uși, înghesuială la vestiar. Automobilele se pornesc unul câte unul. Se goleşte Ministerul. Se încheie ba-

lul. E criză mare politică... S'au furat actele americanilor !

* * *

Ședință extraordinară la Cameră. Chestia furtului actelor americanilor, se discută în Parlament. Deputații Țintă și Piron atacă rând pe rând pe bietul Bursuc, care încolțit „țâțtâe“, emoționat, incapabil de a scoate o vorbă.

Noroc de Mustață, supranumit și Felix-Cotoiul, mic și gureș, care din când în când sare brusc de pe fotoliu și începe să scuipe vorbele în cataractă, amenințând cu amândoi pumnii adunarea. Tribunele gem de lume. Căldura e copleșitoare. Nori de abur se ridică spre tavanul boltit de sticlă. Infofolit în blănuri, cu un tartan în spate, cu un pled pe picioare, Scipionescu, Ministru de Stat fără portofoliu, ținut în guvern ca un fel de moaște, tremură de frig. A fost dus cu sila, el care nu ese decât vara din casă și atunci nu se simte bine decât la soare. Dar e o chestie gravă și a fost adus pe sus. Strănutând, gemând, tușind,

văitându-se, scârțâind par'că din toate încheeturile, Ministrul de Stat, s'a târât până la Tribună, a mai cerut un șal, a mai dâr-dâit câteva minute și a început să vorbească. S'a făcut tăcere. Scipionescu are totdeauna cuvânt hotărâtor în toate chestiile. E vorba să scape Guvernul acuzat că dansă aseară la bal, în loc să aibă grije de actele Americanilor.

— Domnilor Deputați!

Un glas tremurător și subțire de abia se aude. Incepe sâsâituri.

-- Sunt aici... hapticu !... pentru a... Chhh! chhhh! chhh!

O chintă de tusă îi tae iar cuvântul.

— Domnilor Deputați! Sunt aci...

O serie de strănături îl întrerup din nou. Sala a început să se enerveze. Freamătă. Opozanții pocnese cu pupitrele.

— Domnilor Deputați!

Nu se aude nimic. Se văd numai buzele mișcându-se. Efectul s'a dus.

— Huo... Huo !... Jos!

Preotul Cârpă, deputat de Sălaj, s'a repezit la tribună.

Barba îi flutură în două părți.

— Jos !

Majoritatea urlă. Opoziția flueră și înjură. Cu chiu cu vai, cu îmbrânceli, cu belșug de ghionturi schimbate între deputați, Scipionescu e dat jos de la tribună și dus în cabina Președintelui. Preotul suit pe tribună, lălăe ceva neînțeles. Sala urlă. În fața lui, Ciucașu și Ion Ion, înjură de cum le vine la gură :

— Boaită !... La colaci și la colive !... Nu aici !... Jos !... Huo !... Cu căldărușa !

Pe când preotul galben de furie, cu spume la gură, și cu barba în două părți, șueră :

— Gheena să vă lovească !... Asurzi-v'ar porțile iadului ! Focul nestins al diavolului... Intunericul și bezna...

— S'a dus iar chestia Mariei Ștefan... mormăe Vanna dezolată. Nu mă mai amestec. M'am săturat. E inutil totul ! Nu se poate ! Nu se poate !

* * *

„Vă înțeleg, vă aprob, regret că nu pot fi și eu înțeles. Țin să păstrați atențiunile, să primiți și altele, să fii înțeles

*și cunoscut numai de Dv. Vreți să închi-
deți o carte înainte de a cunoaște su-
biectul. Veți afla poate cine sunt și o veți
redeschide. Am fost odată în casă la Dv.
Erați mică. Mai sper la un ultimatum.*

Sunt două săptămâni de când Vanna a primit scrisoarea asta și n'a mai răspuns nimic. O desguștă omul acesta care, prosteste, se face misterios și de neatins. În sutele de perechi de ochi pe cari le întâlnește zilnic, Vanna încearcă să vadă. Și nicăeri nu vede nimic decât ce-a văzut și înainte. Și e tristă. Aventura asta de roman foileton o indispune pentru că își închi-putia cu totul altfel, tot. L-ar fi vrut în adevăr milos și puternic pe acest „om bun“ care scrie „ați“ și „veți“ cu liniuță la mijloc, sub pretext că bate prima oară la mașină. E sigură că nu e Stroe. N'ar fi putut fi așa de mic! Și totuși Vanna nici nu mai poate privi în ochii lui Stroe. Nu știe de ce. Ii e rușine, ridicul se simte ea vinovată de ceva față de el. E ursuză chiar. Azi plouă și a rămas acasă. E iar Duminică. Și omul cu șapcă, e tot în fața casei, sprijinit de felinar. De data asta, se adă-

postește sub o umbrelă. Ce vrea? Vanna se gândește trist că aventura s'a terminat. Și, instinctiv, se gândește la Stroe. S'a terminat și cu el.

Sună telefonul.

— Tu ești Mario?

.....

— De ce să-mi vorbești? Nu ne întâlnim mâine?

.....

— Ceva nou? Cum? Allo!

S'a întrerupt. Deodată pieptul Vannei s'a umplut de bucurie. Probabil că Maria Ștefan a vrut să-i anunțe că s'a făcut. N'avea ce altceva. Ce bine! Ce bine că s'a înșelat! Că l-a nesocotit. El a făcut asta. Numai el. Nu poate fi altul. El e! El e! Și pentru prima oară Vanna îndrăznește să-și formuleze în gând vorbele care o rod, o mistue de la început. Iși spune, își repetă că-i e drag, drag, drag.

— Domnișoară, a venit un om cu o scrisoare și un pachet. A zis că nu vi le dă

decât Dumneavoastră în mână.

Inima Vannei se zbate repede, repede. Sigur că vrea să-i anunțe că i-a făcut ceea ce doria de atâta timp. Vrea să-i spuie de Maria Ștefan. Vanna ese veselă, ia cele aduse de prichindelul sprincenat și reintră grăbită în odaie. Desface iute scrisoarea, pachetul.. Citește așa repede că abia înțelege :

Armele cu cari luptați sunt atât de sigure și vă temeți de un necunoscut inofensiv. Doresc să păstrați atențiunile mele. V'am scris: „țin să fiu cunoscut numai de Dv.“

. Deschid o altă carte și alt subiect. Vă trimet trei cărți din cele citite de majoritatea tineretului nostru.

„Trăim o lume nouă, o altă mentalitate“.

In pachetul desfăcut de pe masă, Vanna caută cărțile.

Și ochii i se deschid mari când, răsfoindu-le, vede în ele fotografii de oameni goi pornografie, obscenități... Nu-i vine să creadă. E adevărat? Omul acesta în care a crezut fie chiar o clipă, să fie murdar, putred până în fund?... Să vrea s'o întineze,

și pe ea, s'o înjosească, s'o batjocorească cum vor toți?... Doar ea nu ceruse nimic, nu supărase pe nimeni să fie nevoie de răsbunări mărșave. Ii tremură bărbia de ciudă și ochii seci de lacrimi îi ard. Și în furia care o cuprinde încetul cu încetul, Vanna ia cărțile și începe să le rupă. Foaie cu foaie, poză cu poză. Întâi fiecare în bucățele mici, mici de tot, apoi din ce în ce mai repede, câte o filă, câte două, câte zece odată. Maldărul e gata acum. Și Vanna îl calcă în picioare. De frică pisica s'a ascuns sub masă. I se vede numai vârful botului mustăcios.

Murdării!... Și ea care îl credea bun, care își închipuia că i-a ghicit gândul, și i-a împlinit dorința ei de dreptate, când el, ca toți ceilalți, nu știe nimic, nu vede nimic, nu înțelege nimic. Furia i s'a domolit puțin câte puțin. Acuma plânge încet, încrederea ei moartă. Și în plânsul ei, se strecoară rând pe rând, îndoiala, siguranța... nădejdea!

— Nu e el! El n'ar fi putut fi așa murdar cu mine! Nu se poate să fie așa de mărșav, așa de rău cu mine. El e bun...Mă

iubește!... Mi-au spus-o atâția. Nu se poate să-mi fi făcut el, tocmai el așa ofensă! Nu se poate! Mi-e drag, mi-e drag...

Chipul tăiat în lemn cu ochi luminoși îi trece prin fața ochilor. Și plânge, Vanna de fericire că n'a fost el, că nimic n'a fost dela el. Mai bine așa!... Departe... în indiferența și rezerva lui, decât amestecat în josnicia aventurii, care s'a înăbușit în noroiul insultei și grosolăniei. Mai bine!

O rază de soare, cade drept pe maldărul de hârtii de pe covor. Vanna își șterge ochii fericită. A încheiat capitolul cu „omul bun”. Cine știe ce nebun maniac!... Nu mai există pentru ea... E mort... În fata ei, trăește mai intens ca oricând, mai viu ca nici odată, imagina celui tăcut, cu ochi luminoși și surâsul ironic. Vanna își râde în oglindă, înviorată.

Pe când pisicuța apropiindu-se tiptil, tiptil se trânteste pe mormanul de hârtii, tăvălindu-se pe el, risipindu-l ca și cum Vanna i-ar fi pregătit înadins pentru ea — jucării.

* * *

Vanna azi are nervi. A înebunit-o și Maria Ștefan. Toată dimineața din automobile în Ministere și din Ministere în automobile. Vanna a declarat iar pentru a nu știu că-tea oară :

— Nu mai merg !

Și iar Maria a plâns, s'a rugat de ea, s'a jeliuit până a înduplecat-o. Acum Vanna e iar la Cameră. Pe cine să mai roage ? Nu e nimeni aci. Se votează niște legi. Pe banca Ministerială, câțiva Subsecretari de Stat și un vag Ministru. Incinta e goală. Șase deputați stau împrăștiați în bănci. De sus dintr'o tribună, Maria Ștefan privește jos, amărâtă. Vanna ese pe culoar. Privește pe geam. Afară plouă. Bate vântul. Culoarul e întunecos și gol.

— Bonjur Dudaie !

Vanna se întoarce. E Pupie șeful de cabinet al lui Urdan.

— Bună ziua.

— Ce vreme tâmpită, se întinde, Pupie. Tot n'ai terminat cu Maria Ștefan ?

— Nu.

— Aăăă!... cască el. Dă-o dracului. Hai la un cinema.

Vanna tresare nervos.

— Mulțumesc. Nu merg.

— Ai vre-o combinație?... Hă, hă... Te știu eu... Hă, hă...

Vannei îi vine să-l lovească. Dar se stăpânește și pleacă. Nu mai poate. Vulgaritatea lui Pupie a umplut paharul. Ese. Trimete un om să cheme pe Maria de sus.

— Ce e Domnișoară?

— Draga mea, să nu te superi. Nu mai pot! E inutil să plângi! Nu mai pot! Prea sunt răi și mojici cu toții. Prea sunt meschini și josnici. Nu mă mai ruga. Am făcut tot ce am putut.

— Vanna!

— Nu vezi că nu e dreptate pe lume? Ce să facem? Du-te la cine știi. Eu nu mai pot.

Vanna se simte obosită și are inima grea. Maria a înțeles că s'a terminat. Ii tremură bărbia și ochii îi sunt plini de lacrimi. Dintr'un automobil albastru, scoboară deputatul Stroe, care aruncă în treacăt, o privire Vannei. A stat ploaia. Vanna se urcă într'o mașină. Se lasă seara. Capul îi vâjâie. Toate peripețiile de la Cameră îi trec prin minte

și Vanna își jură că asta e ultima oară când scoboară Dealul Mitropoliei. Cheiurile Dâmboviței, cu apă murdară... cu covoare întinse în șiruri... E lume și forfoteală.

— Toți, toți au fost răi și murdari cu mine... Toți!

Ii trec prin fața ochilor, gurile care i-au spus: „Imi placi! Se cutremură.

Dar chipul lui Stroe îi vine în minte. Par'că ghicindu-i gândul, Maria Ștefan, șoptește:

— Te iubește!

Vanna oftează

— Poate că el era cumsecade... Și nu-mai pe el nu l-am cunoscut!

Automobilul aleargă mereu înainte.

* * *

Vanna s'a înfundat cu capul între perne și nu mai vrea să știe de nimic. Bate cineva la ușă. Vanna tace.

— Vanna deschide... repede!

Iar Maria Ștefan? I-a mai spus odată că s'a terminat... că nu mai vrea să știe de nimic...

— Vanna deschide, deschide repede... să-ți spun!

Curios, vocea pare veselă... nerăbdătoare...
Vanna se hotărăște.

— Da! Ce e?

— Vanna... s'a făcut!

Vanna a și întors cheia în broască.

— Ce-ai spus?

— Vanna sunt fericită, fericită... S'a făcut!
In sfârșit... s'a făcut!

Maria Ștefan plânge... râde... e în culmea
fericirii.

— Uite petiția... rezolvată, Vanna!...

Vanna răsuflă. In sfârșit a izbutit după
atâtea alergături și necazuri. Tot nu s'a
străduit degeaba.

— Cine ți-a făcut? Să-i mulțumesc!

Vanna trece în revistă, în grabă, pe toți.
Un gând o pătrunde.

Te pomenești că tot Stroe. A auzit în
sfârșit... A intervenit el... Intreabă din nou,
nerăbdătoare:

— Spune cine a fost?... Cine ți-a făcut?

Maria Ștefan râde.

— Nici nu-ți poți închipui, Vanna. Nici
n'aș fi crezut... Costică al Popii.

— Cine?!

— Costică al Popii. Un băiat din sat de în noi. Am copilărit împreună. E copist la Instrucţie. M'am întâlnit cu el ieri.

Eram desnădăjduită. Doar că nu plângeam pe stradă. Când mi-ai spus că nu mai vrei să te ocupi de mine...

— Ei..

— Ei şi m'am întâlnit cu el. M'am oprit. Am copilărit împreună.

M'a întrebat ce am de par aşa nenorocită. I-am spus. S'a tăvălit de răs.

— Cum ?

— Da, a zis : „Şi-au bătut joc de voi cu toţii ! Asta e un fleac. Se face de la sine. Nici petiţie nu trebuie. Vino la mine la Instrucţie să mergi cu mine la Popescu, şeful meu de birou şi gata !

— Şi ?

— Şi am mers adineaori. M'a luat Costică cu el. Am întrebat de şeful de birou. I-a spus Costică cum stă cazul şi mi-a făcut ordinul. Dacă ştiam nu mai alergam atâta pe la toţi netoţii. Ei, în orice caz îţi mulţumesc că te-ai oboşit atâta pentru mine. Da credeam şi eu că ai trecere... La revedere dragă. Mersi !

Și Maria Ștefan ese pe ușă. Vanna rămâne încremenită pe scaun.

— Costică al Popii !... Copist la Instrucție !... Atâta muncă, atâta alergătură... Zadarnice! Atâtea promisiuni, minciuni..., momeli... Nimeni nu avea habar de nimic... Nimeni nu era în stare de nimic... Secături agățate de portofolii !... Haidamaci scoși de porunceală din urnă să înjure și să voteze!..

Toți ca unul !... și unul acela... să nu mai dea Dumnezeu !

